PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XV ТРАВЕНЬ, 1974 ЧИСЛО 5

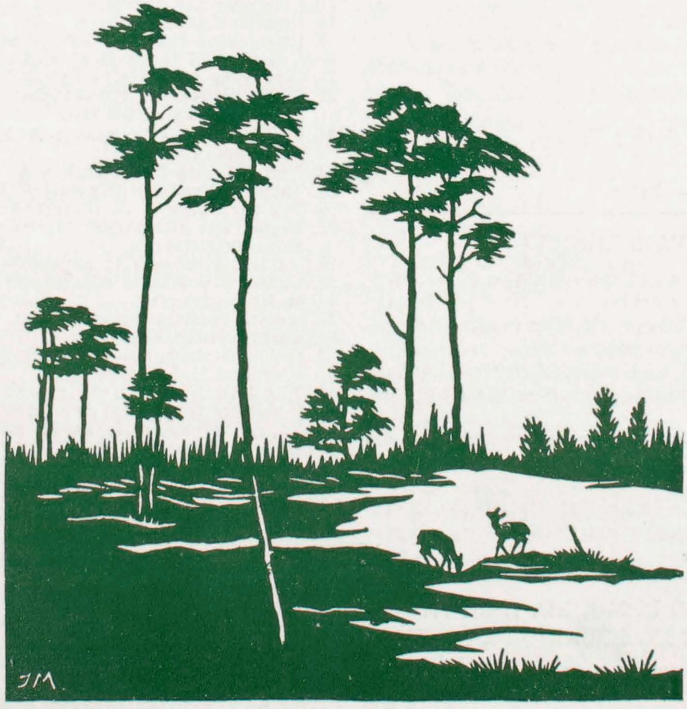

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XV — ТРАВЕНЬ, 1974 — Ч. 5

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — **НАТАЛІЯ КОГУСЬКА**

PROMIN

No. 5 — MAY, 1974 — VOL. XV

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$6.00
Передплата до інших країн	6.00
Поодиноке число	60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$6.00
Subscription in other countries	6.00
Single copy	60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

	Стор.
О. Мироненко — Материнське	1
„Моя рідна Українська Мамо	1
о. Т. Міненко — Мішані подружжя	2
І. Шох — Платоніда Іванівна Щуровська Россіневич	6
В. Дроган — Етнографічні матеріяли в експозиції та фондах Кременецького Краєзнавчого музею	10
Г. Черінь — Завулки серця	10
Л. Мосендз — Засів	11
A Balan — As They See US	15
С. Стратійчук — Звіт пров. з'їзду Союзу Українок в Саскачевані	19
Громадська і родинна хроніка	23
Річні звіти відділів	28
Українська вишивка — Філія у Торонті	31
Домашнє господарство	32

НА ОБКЛАДИНЦІ — Весна.

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Редак. Б. Романенчук — Українська Книга 3—4. Квартальник бібліографії й книгознавства Т-ва українських книголюбів, Т-ва українських бібліотекарів і Бібліографічної комісії НТШ. Філадельфія — 1974.

Т. Білецька — Бабунині казки. Для дітей кожного року. Об'єднання Працівників Літератури для дітей і молоді. Торонто, 1973.

Богдан Данилович — Як їжаченятам майстрували чоботята. Для дошкільного виховання. „Євшан зілля". Торонто, 1973.

І. Наріжна — Як Панас на узліссі кізку пас. Об'єднання працівників літератури для дітей і молоді. Торонто, 1973.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ У ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Батьки і діти — Т. Горохович	$ 1.00
2. Блискуча Зоря (про княжну Анну) — Митр. Іларіон	$ 0.50
3. Вибране — Г. Мандрика	$ 1.50
4. Видатні жінки України — Н. Полонська-Василенко	$ 6.00
5. Да Девелопмент оф Юкраінян Класикал Мюзик — Д. Козій	$ 0.50
6. Довідник про Союз Українок Канади	$ 0.10
7. Листки узорів з мистецької книжки (хрестиками, яворівкою, низин.)	$ 0.25
8. Дорогами сорокріччя — Н. Когуська	$ 1.50
9. Збірка мат. на 100-річчя з дня нар. Л. Українки	$ 2.50
11. Навчаймо дітей укр. мови — Митр. Іларіон	$ 0.20
12. На крилах пісень (пісні з нотами на слова Л. Українки)	$10.00
13. На роковини І. Франка	$ 1.00
14. П'єси для молоді	$ 2.50
15. Програма на свято матері	$ 1.50
16. Програма на свято книжки	$ 1.00
17. Програма для садочків	$ 1.50
18. Програма для Мол. Відд. СУМК	$ 2.00
19. Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	$ 1.00
20. Про життя і творчість О. Кобилянської	$ 0.50
21. Підручник для Надзірної Ради Мол. Від. СУМК	$ 7.00
22. 50-річчя здобуття громадських прав — Г. Янішевська	$ 0.75
23. Релігійні мотиви у творах Л. Українки — Н. Когуська	$ 0.50
24. Статут Союзу Українок Канади	$ 0.25
25. Твори Л. Українки (в англійській мові) — КУК	$ 7.50
26. Три сильветки — Л. Білецький	$ 1.50
27. Українська господиня (куховарські приписи, старе видання)	$ 0.50
28. Українські коляди (з нотами) — С. Яременко	$ 0.75
29. Українська жінка в хореографії — М. Пастернакова	$ 3.00
30. Чверть століття (історія СУК), тверда оправа	$ 2.50
31. Чверть століття (історія СУК), м'яка оправа	$ 1.50
32. Чарівний діямант — М. Погідний-Угорчак	$ 2.00
33. Юкраінян Ембройдери	$ 6.00
34. Юний Скоморох (п'єси для молоді)	$ 6.00
35. Я вернуся (стрілецькі оповідання) — О. Крамар	$ 0.50
36. Українські хресні імена (в англійській мові) — Р. Гаюк	$ 1.00

Також на складі маємо:

Візитівки (плейс карс) зі смолоскипом (тузин)	$ 1.00
Жетони з портретом Л. Українки	$ 0.25
Конверти з листовим папером, що на ньому смолоскип (тузин)	$ 0.75
„Смолоскип" — відзнака Союзу Українок Канади	$5.00
Срібні ложечки зі смолоскипом	$6.50

Адреса Централі:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XV ТРАВЕНЬ 1974 ЧИСЛО 5

„МОЯ РІДНА УКРАЇНСЬКА МАМО!"

День Матері у багатьох народів вільного світу це родинне свято і кожна родина відповідно до своїх обставин надає йому такої форми, яка найбільше відповідає культурі даного народу, а зокрема також даного дому. Тут загально у святі Дня Матері діти і батько в родині виявляють матері теплу увагу, любов, обдаровують її квітами, дають подарунки, маму звільняють від домашньої роботи. Незабаром залунають по крамницях реклями різних подарункових товарів по через радіо, телевізію. Діти в родині по змовницьки, потай від матері нараджуються, який би то найкращий подарунок їй купити, як її найкраще привітати, вшанувати.

Українські жіночі організації, об'єднуючи у своїх рядах велику скількість матерів, надали цьому Дневі Матері дещо відмінного характеру в додатку до загального.

„Мамо, моя рідна українська Мамо! Нахили до мене свою голову, а я розкажу Тобі, як я люблю Тебе за те, що Ти дала мені українську душу!"

Це були слова українського поета в Канаді, О. Іваха, які пролунали в перших роках святкування Дня Матері в рядах членкинь Союзу Українок Канади 1928 року.

Тоді то, у свято День Матері було вкладено найвищий ідеал, цінність, красу і зміст, служити своєму народові, зберігати віру батьків, стояти на сторожі своєї національної гідности, зберігати культурні вартості свого народу.

„І пригадуєш собі, Мамо, як Ти і сестри мої виряджали мене у світ далекий, до козацької матері — Січі Запорізької. Чи пригадуєш, як Ти мені на шию хрестик священний завішувала, щоб мене ворожа куля оминала...

„І я загартований Твоїми сльозами, забезпечений хрестиком та заохочений моєю палкою любов'ю до України був лицарем Богуном, завзятущим Перебийносом, Нечаєм, Морозенком, Сірком, Ґонтою, Залізняком та Вітовським..."

Свято День Матері серед українців у вільнім світі проведено від рідного дому до громадської хати, народньої установи, щоб тут воно набрало потужної сили, ще більшої краси і змісту ідеалу Матері, виховниці поколінь, особливо далеко від рідного краю, серед широкого людного світу, в якім вона, мати, повинна визначити ціль життя свого сина чи дочки.

„Я бачив Тебе і серед виру недавньої революції в Україні. Ти випроваджала у бій з ворогами України свого сина-одинака. Серце Твоє корчилось з болю та жалю, але Ти говорила йому: „Йди, бо Україні треба тебе"..

І так від першого свята Дня Матері, яке пролунало, як новий голос, проминуло сорок шість років. Багато чого змінилось у нашім тутешнім житті за той час. Виросло нове покоління серед інших умов, як виростали матері громадянки-піонерки. Виховуючи теперішнє покоління, вони зводили затяжну боротьбу, з так званим, чужим довкіллям, захищали душу своїх дітей, свою мову, свою віру. У вирі цих змагань чужий світ дуже часто забирав від них дітей, вони відчужувались і від того ставало невимовно боляче, але вони далі йшли, захищали свою віру, свою Церкву, свою мову.

„Пригадую собі — говорить далі поет — ті сумні часи, як неволя і голод на „рідній не своїй землі" змусили і Тебе шукати кращої долі на Зеленім Клині, в пущах Бразілії, у фабричних містах Америки та степах Канади.

„Я бачив, як Ти зі сльозами в очах набирала хоч кілька грудочок рідної землі у хустинку, щоб на далекій чужині вона пригадувала Тобі і дітям Твоїм про рідний далекий край.

„Коли Ти держиш мов великі святощі цих кілька грудочок рідної землі, то чи не мав би я любити нашу широку та любу Україну?

„Бачу Тебе, українська Мамо і сьогодні. На одній руці дитинка, а в другій книжка. Ти вихователька й учениця... стреми до високої освіти, працюй і цікався своїми народніми справами."

Поет пригадує і молодшим, пригадує дочкам матерів піонерок про ідеал, вложений у зміст свята Дня Матері Українки, яка живе в широкому вільному світі, щоб ніколи не згасала в неї любов до українського народу, до землі її батьків України.

Олена Мироненко

Материнське

Ах не забути день червневий,
Коли хлоп'ятко — цвіт кульбабки —
Ступило перші кроченятка.
Продибало — диб-дибці —
До маминих обіймів.
І сонце на кармінній скрипці
Зіграло гімн промінний.

Отець Т. Міненко

Мішані подружжя, як розсадник відчуження від українського суспільства і Церкви

(В скороченні було виголошено на панелі „Чому відчужується від нас наша молодь" 10 лютого 1974 в Катедрі Св. Володимира в Торонті, Онт.)

Знайти відповідь на питання „Чому відчужується від нас наша молодь" є надзвичайно тяжким завданням. І, може, першим кроком до цього є саме усвідомлення факту, що ми таки втрачаємо нашу молодь. Після глибшого застановлення над цим питанням, дійсного стану, ми можемо побачити причини, які ведуть до цього втрачення. Цих причин є багато і вони є різні. В науково-дослідній літературі дослідники життя еміґрантів на північно-американському континенті зауважують, що в другій генерації еміґрантів наступає втрачення віри та відчуження від Церкви. Це приводить до висновку, що дорослі діти еміґрантів відкидають, як національну так і релігійну тотожність з своїми батьками.[1])

Одним наймогутнішим засобом, яким іде це відчуження, є мішані подружжя. В більшості ця молодь є втраченою як для українського суспільства так і для Церкви. Лише невелика частина з них залишається в нашому суспільстві і в нашій Церкві. Але коли вони залишилися з нами, то в багатьох випадках є прикладами до наслідування. Це люди з сильним виробленим характером і ми тільки радіємо з цього. Та не багато мають виробблений український характер, а тому радість сумом огортається, коли ми усвідомлюємо наші великі втрати через мішані подружжя. Вони, як твердить проф. Є. Онацький, є „одним із важливих засобів асиміляції підбитих чи бездержавних народів".[2]) Будучи національними і релігійними меншинами в країнах нашого поселення, ми є під постійним тиском панівних державних народів, які уважають мішані подружжя одним із засобів асиміляції національних меншин. Це саме стверджує А. Г. Річмон, який провадив досліди в програмі Університету Йорк у Торонті серед етнічних груп в 1969-70 р. Він говорить, що „це особливо видним є в мішаних подружжях, які стають могутньою силою сприяння асиміляції суспільних меншин".[3]) Отже, мішані подружжя є важливим розсадником відчуження молоді, що його радо сприймають панівні національні більшості країн нашого поселення.

Але чи є підстава цією справою перейматися? За статистичними даними з перепису населення Канади в 1961 р. мішаних подруж було 38% з усього українського населення Канади. За останніх десять років це значно збільшилося. В останніх роках на конференціях духовенства виявилося, що від 50% до 75% є мішані подружжя, що тепер вінчаються в наших українських Церквах. Це вже є алярмуючим станом, бо далеко виходить за рямці „нормального" явища з сучасного багато-культурного і різно-релігійного нашого оточення. В Америці в Римо-Католицькій Церкві, більше, як одне з чотирьох є мішаним. Трапляється це більше по містах та у вищих економічних верствах, і менше у тісно спояних, а особливо національних групах.[4]) Мішані подружжя стаються в більшій мірі між університетською молоддю. Це є вік і час, коли молодь захоплюється різними новими, в житті неперевіреними ідеями і все у світі виглядає в суперлятивах. В опитуванні 3000 студентів в 11-ти каледжах в Америці показало, що 55% студентів висловилося за мішаними подружжями. Виявлено, що молодь з домів, де панує релігійна індиферентність, 70% була за мішані подружжя у порівнянні 45% молоді з домів, де було більше чи менше проявленого релігійного життя в родині. Це опитування виявило, що студентів католиків було більше чим студентів протестантів, які висловилися за мішані подружжя. Одначе в питанні зміни церковної приналежности на віру свого партнера було протилежно. З опитуваних студентів 72% католиків погоджувалися на мішані подружжя, і лише 11% з них годилися змінити свою віру, як студентів протестантів, які погоджувалися на мішані подружжя було 51%, з яких 37% заявили згоду змінити свою віру на віру подружнього партнера.[5]) Відомостей про православних з уваги на малочисельність не подано. Також показа-

---

1) Herberg W., Protestant—Catholic—Jew, New York, Doubleday and Co. 1955.

2) Онацький Є. Українська Мала Енциклопедія. Накладом Адміністратури УАПЦ в Аргентіні, Буенос Айрес, 1961, кн. 8, стор. 1010.

3) Richmond A. H. Ethnic Residential Segregation in Metropolitan Toronto, Ethnic Research Programme Institute for Behavioural Research, York University, Toronto, 1972, p. 57.

4) Thomas J. L., The American Catholic Family, 1956, p. 154.

5) "Marriage and Family Living". Nov. 1960, p. 345.

лося, що дівчата є більш схильні зміняти віру чим хлопці. З опитування 743 українських студентів на Албертійському Університеті в 1968 р. показалося, що для 58.5% студентів є байдуже, якого походження будуть їхні подружні партнери і лише 38.3% виявили бажання одружитися з українцями. Частина з цих студентів вже походили з мішаних подруж — 25.5% мали матерів не українок, а 17.2% батьків не українців. Більша половина з цих студентів уважали себе канадцями, бо аж 52% у порівнянні 39.1%, що уважали себе українцями-канадцями.[6]) Коли ж порівняти з даними опитування п. А. Г. Річмондом в Торонті, треба добре застановитися над вище поданими цифрами. Він подав, що в Торонті з опитуваних англійців подали себе 34% канадцями, і лише 9% як англійцями-канадцями в той самий час з опитуваних жидів подали себе 9% канадцями, а 80% уважають себе жидами. З опитування студентів на Албертійському Університеті виявилося, що лише 4% уважають себе українцями. Очевидно, треба зауважити, що з опитуваних українських студентів 80.8% не належать ні до якої української організації, а 55.7% не належать до ніякої української церкви. Над цим саме треба застановитися та шукати належної відповіді в нас самих. Тут лежать причини, що ведуть до мішаних подруж і відчуження від нашого українського суспільства.

Не всі мішані подружжя є однакові, а тому і наше наставлення до них мусить бути різне, як також і наша відповідальність. Очевидно, не можуть однаково трактуватися мішані подружжя, які є у нашому середовищі і ті яких немає. Мішані подружжя є ті, де подруги не є тієї самої релігії, не є членами того самого віроісповідання чи не є того самого національного походження. Отже, їхня культура і духова спадщина є різна. Одначе можуть бути мішані подружжя тієї самої релігії, того самого віроісповідання, але іншонаціонального походження, або того самого національного походження, але різного віровизнання. В цьому другому випадку не завжди можемо вбачати відчуження від нас. Одруження між українцями православними і католиками не можна приймати, як відчуження від українського суспільства. Може бути втрата для якоїсь Церкви, але вони належать до однієї духової і культурної спадщини. Не завжди можна вважати одруження приналежних до того самого віроісповідання, але різного національного походження, які також належать до меншин, а особливо слов'янського походження, як втрачення. Українське суспільство має також нахил до асимілювання. Багато залежить від стійкости та духовного рівня українського подружнього партнера. Багато залежить і від батьків подругів. Зрозумілим є, що одруження з подругом панівної нації веде до відчуження.

Отже, мішані подружжя можна поділити на кілька груп. В більшості приймається, що найкраще у випадку мішаних подруж є, коли одне з подругів переходить на віру другого, чи намагається увійти й перейняти останнього, культурну спадщину. Тим затримується родинна єдність. Очевидно, перемагає та сторона і перетягає на свою сторону, яка отримала сильніше релігійне чи національне виховання, яка має вироблений сильний характер. Одначе не є це легкою розв'язкою. Сторона, яка перетягнула на свою віру чи у своє суспільство, мусить усвідомити свою відповідальність. Вона мусить постійно пам'ятати, що виховання дітей лягає вновності на неї. Вона мусить пам'ятати, що добровільно взяла на себе обов'язок ціле своє життя дбати за двох. Дослідники цього питання приходять до висновку, що подруг, який чи яка не дістали в молодому віці релігійного виховання чи національної свідомости, була байдужою до віри і національного походження своїх батьків, одначе ця особа ніколи не привикне до нової віри і не прийме нових переконань. Не раз, в подружньому житті ця особа буде шкодувати за своє попереднє ставлення та тужитиме за вірою своїх батьків. У випадку чоловіка, він може почуватися меншевартісним. Проф. Бабер виявив, що в мішаних подружжях, які на початку релігійно були індиферентні, в житті мали конфлікти з приводу різниці релігії.[7])

В іншому випадку, подруги мішаних подруж рішають належати до своїх Церков. Це можна віднести і на національні приналежності. В цьому випадку тяжко здобути родинну гармонію впродовж життя, бо різні погляди на вартості і родинні звичаї грають велику ролю. Особливо коли прийде до питання виховання дітей, то наступає дійсне родинне розділення. І тут приходить в допомогу відвічний закон — матері виховують дітей. Досліди показують, що вбільшості діти приймають віру матері. В одному опитуванні показалось, що приблизно 65% хлопців

6) Bociurkiw B. R, and Pobihushchy S., Ukrainian Students Survey conducted at the University of Alberta, Ethnic Identification Project, 1968.

7) Baber R. E., Marriage and Family, New York, 1953, p. 104.

і 75% дівчат ідуть за матір'ю.[8]) В цьому самому опитуванні студентської молоді показалось, що релігійним вихованням дітей в таких мішаних подружжях займаються 36% самі матері і лише 4% самі батьки, а 20% подали, що виховання займають порівну як батько так і мати. Це вказує нам, що у своїй виховній системі ми мусимо пильну увагу звернути на виховання українських дівчат. Великий відсоток мішаних подруж цієї групи, бо аж 27% рішають, що діти нехай виберуть самі свою релігійну приналежність, як стануть дорослими. Для того вони по черзі ведуть своїх дітей то до однієї, то до другої церкви. Лише 3% з мішаних подруж розділяють дітей, де одні йдуть до церкви з батьком, а другі з матір'ю.

Ще в іншому випадку, задля спокою своїх батьків, обоє подругів міняють віру своїх батьків і належать до цілком іншої церкви. Очевидно, ця молодь від батьків не дістала ніякого виховання і не уважає за потребу ідентифікувати себе з батьками, як в релігійному, а тим більше в національному відношенні. Це є повна втрата для нашої Церкви так і суспільства. Таким чином багато українців опинилося в різних протестантських деномінаціях. І може лише для статистики подають ще, що вони є українці.

Є ще й такі з мішаних подруж, що рішають не мати ніяких конфліктів з приводу релігії чи національного походження, а тому не ходять ні до якої Церкви і не належать ні до якої суспільної організації.

Характерним є, що в другій генерації нашої спільноти — дітей еміґрантів витворюється почуття релігійної чи національної меншевартости. Опитування А. Г. Річмонда в Торонті це яскраво ілюструє. Вони виявляють спочатку бунт проти своїх батьків, свого середовища, а вкінці відрікаються віри і національної приналежности та шукають чогось кращого серед чужого середовища. Для цієї частини молоді мішані подружжя є неначе сховище. Одначе, таке подружжя не є добрим подружжям, а втечею від нерозв'язаних внутрішніх, психічно-духових проблем. Цих людей чекає глибоке розчарування, якщо не родинна руїна. Є частина з них, що намагається своїх дітей повернути до своєї Церкви і до українського суспільства. Одначе в багатьох випадках і це засуджено на невдачі. Треба застановитися нашому суспільстві над питанням прийняття до себе третьої ґенерації, яка шукає повороту.

Висунута проблема мішаних подруж в останніх десятиліттях збентежила наше українське суспільство. Головно, що ми цим заскочені і немаємо приготованої відповіді на це питання. Ми стурбовано усвідомлюємо факт, що мішані подружжя в наших Церквах, в нашому суспільстві є великою втратою. В більшості, наша молодь іде від нас за іншонаціональними і іншовірними партнерами і ми ставимо питання чому. На це складається багато причин, які не є в засягу моєї доповіді і тому не буду їх торкатися. Найбільша проблема, що в домах мішаних подруж розговірна мова не є українська, а тому наступає відчуження від батьків і від українського середовища.

Який вихід з цього загрозливого для українського суспільства, а передусім для нашої Церкви явища? — Бажаної відповіді дуже тяжко знайти відразу. Ця відповідь залежить не від одиниць, а цілого загалу. Відповідь є у всьому українському суспільстві і віднайдення її залежить від національної і релігійної свідомости кожного окремого члена, кожної окремої української родини, кожної окремої нашої громади, організації і взагальному від всіх нас. Першим кроком, щоб ми усвідомили це загрозливе явище не для когось, але для самих себе, для своїх родин і почали про це думати, говорити. Щоб почали дбати про належне виховання наших дітей. Щоб вони не виховувалися безбатченками, а передусім, щоб ми усвідомили, що людина живе не хлібом єдиним. Наші матеріяльні достатки ще не дають щастя ані нам, ані нашим дітям. Батьки повинні подбати, щоб їхні діти були включені в українську виховну систему, щоб вони були частиною нашого організованого життя. Нам потрібно, щоб наші українські священики почали говорити не про давно минулі справи, але про проблеми нашого нині і щоб дійсно були провідниками, і не тягнулися вкінці нашого суспільно-громадського життя. Про справи, що ведуть до мішаних подруж, вони повинні говорити найперше, а не нарікати, що від нас молодь відходить. На Єпархіяльному З'їзді УГПЦ в Східній Канаді в 1973 р. ця проблема мішаних подруж була обговорена. Винесено постанови, якими закликається „батьків і духовенство нашої Церкви звернути увагу на релігійне і національне виховання молоді та на негативні наслідки мішаних подруж в родинному житті, а головно труднощі в національному і церковному житті". Але чи звертається на це? Чи хтось почав уже говорити про це? Ми вже привикли до того, що

[8]) Landis J. T. and Landis M. G., Building a Successful Marriage, Englewood Cliffs, N. J. Prentice Hall Inc. p. 202.

Освітні проєкти

Відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні, довгими роками уважає за свою основну ціль спрямовувати якнайбільше уваги на культурно-освітні проєкти.

Отже з такою метою заіснував при відділі Стипендійний Комітет. Цей комітет зобов'язався дбати про стипендії для студентів на богословському факультеті в Колегії Св. Андрея в Вінніпезі.

До комітету входять слідуючі: Розалія Фарина — голова відділу СУК при Катедрі Св. Івана, Іванна Дженис — голова комітету, добр. Марія Керніцька, Павлина Стечишин і Анна Мельник — члени комітету.

В 1973 році студенти богослови — Іван Ловіґа з Едмонтону й Василь Макаренко з Торонта були наділені стипендіями в сумі по 100 долярів.

На 1974 рік комітет при відділі СУК при Катедрі в Едмонтоні призначує дві стипендії в сумі по 100 долярів.

Слідуючі курси, на які призначено стипендії, є такі:

Зліва направо: ІВАННА ДЖЕНИС, АННА МЕЛЬНИК і добр. МАРІЯ КЕРНІЦЬКА

а) „Історія Східньої Церкви" викладає магістер Роман Єриняк.

б) „Старий і Новий Заповіт" викладає отець прот. Михайло Юрківський.

Ми сподіваємося, що стипендії у вище згаданих курсах будуть належно використані студентами-богословами в Колегії Св. Андрея.

Анна Мельник, членкиня комітету

30-ЛІТТЯ ЖУРНАЛА

Журнал „Наше Життя", що його видає Союз Українок Америки, відзначив формою зустрічі 30-річчя своєї преси в Ню Йорку. Редактором журнала „Наше Життя" є тепер Уляна Любович. Довгі роки редактором цього журнала була Ліда Бурачинська.

МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

виносяться і пишуться різні постанови і резолюції лише для того, щоб написати і відразу їх забути. В житті цими постановами ніхто не цікавиться, а вже далеко від того, щоб їх дотримуватися. Очевидно, кожна байдужість має свою „нагороду" та приводить до сумних наслідків. В резолюціях також робиться звернення до Проводу Церкви, щоб подбав про видання відповідної літератури для допомоги по громадах. Але скільки вже цих резолюцій припало пилом? Чи не час, щоб всі ми прокинулись з хронічного недбальства про справи, які є нам на потребу? Час, щоб уже замість того, щоб видавати всяку макулятуру, видати потрібну літературу, про яку вже не одні конференції виносили свої резолюції. Час уже перестати лише говорити, а приступити до дії, до практичної і ефектовної дії.

Пожертви на будову Музею Союзу Українок Канади

П-во Михайло і Марія Бойчуки, Саскатун (раніше 350.00 дол.)	$150.00
Пан Василь Бур'яник, Вінніпеґ (раніше 200.00 дол.)	100.00
Пані Люба Кут-Шевчук, Бирнабі, Б.К. (раніше 37.50 дол.)	50.00
Пані Анна Гуменна, Кіндерслей, Саск.	50.00
Пані Наталка Фарина, Едмонтон (раніше 25.00 дол.)	50.00
Відділ СУК ім. Тризуб, Торонто	25.00
Добр. Марія Гребенюк, Саскатун	25.00
Пані Катерина Лисак, Винярд, Саск.	10.00
Пані Савеля Харко, Норт Бетлфорд, Саск.	10.00
Пані Марія Войтюк, Норт Бетлфорд, Саск.	5.00

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Анастасії Тріщук, яка упокоїлася 21 лютого 1974 року, склали на нев'янучий вінок професор Дмитро і пані Галя Максимюк 20.00 долярів, а пані Галя Гнатишин 10.00 дол.

За Музейну Фундацію:

Соня Стратійчук

Дальші пожертви просимо слати на адресу:

UWAC Museum Foundation Fund
c/o Ukrainian Arts & Crafts Museum

1240 Temperance St.
Saskatoon, Sask., Canada
S7N 0P1

Платоніда Іванівна Щуровська–Россіневич

(Продовження з ч. 4)

Словом, чехи маніфестували себе, як дійсно впорядкована, культурна нова держава, що могла бути взірцем для інших.

В Празі все було під знаком фестивалю, по вулицях ходила сила народу. Одні були учасниками, а інші, яких було багато більше, гістьми. Всі їдальні й кав'ярні переповнені, трудно було знайти столик, але зручна обслуга швидко допомагала й кожний одержував, що хотів. На хідниках було тяжко розминутися, особливо в старому місті, де вулички були вузенькі. Багато було в барвистих народніх убраннях, говорили всіма слов'янськими мовами, деяких можна було розуміти, а деяких ніяк, так як словінців.

Концерти мали відбуватися на виставовій площі, на краю Праги, де був величезний виставовий павільйон, що вміщував більше як 20 тисяч людей. Ми мали мати там пробну співанку, бо Щуровська хотіла знати наше установлення на підвищенню й головне, кожний мав знати своє місце, бо до нас долучувався празький хор і тому була зміна.

Коли ми туди приїхали, а їхали ми переповненими трамваями, то якраз збірний чеський хор мав свою пробу. Вражала величезна кількість співаків та музикантів на подіюмі (5 тисяч), вони співали в супроводі інструментів; співали якусь симфонію Яначка, не пригадую собі, що саме це було. Люди виглядали здалека як мурашки. Одначе, я була розчарована, хор не робив доброго враження, не був згармонізований. Видно було, що кількість не дорівнювала якости.

Ми довго чекали на свою чергу, але фактичної проби ми не мали, проспівали дві, три фрази й то, мабуть, тільки, щоби знати силу звуку хору. Головна увага була звернена на установку хору, кожний мусів добре знати своє місце безпомилково й тому ми процедуру входження повторили кілька разів. Звичайно, що на залі було досить глядачів, з інших хорів, що прийшли зважити силу своїх конкурентів й тому Платоніда Іванівна не переводила тут ґенеральної проби, щоби не зрадити наших можливостей.

Нашу головну, ґенеральну пробу ми мали в одній з кляс школи, бо тепер ми співали з пражцями, де наші два хори мали творити цілість. Щуровська провадила ще другий хор студентів в Празі, що був при Українськім Педаґоґічнім Інституті ім. М. Драгоманова, де вона була доцентом й викладала теорію музики та вела клясу диригентури. Хор цей був дещо менший за под'єбрадський й не такий багатий на добрі голоси та Прага мала добрих, школених солістів; разом наш хор мав коло сто п'ятдесят співаків. Збірний наш хор, в обмеженім просторі кляси, звучав оглушуючо, аж вуха боліли, тенори ззаду мене лящали в форте, що я не чула, ані свого власного голосу, ані моїх сусідок. Платоніда Іванівна була задоволена, бо на ту велитенську залю, що ми мали мати перед собою, у нас був добрий голосовий склад.

Концерт наших хорів припадав на третій та останній день фестивалю, бо в перших днях виступали самі чеські хори. У двох вільних днях ми мали нагоду поблукати по Празі, та хоч наші старости хорів оголосили розпорядження Щуровської: не ходити далеко, не мучитися й добре виспатися, одначе хотілося дуже побачити ту чудову „стару" Прагу, особливо тим, що там були перший раз, так як мені, але треба було слухатися й обмежитися Вацлавським Наместем, що був недалеко від нашої школи й де життя пульсувало цілу ніч з чудовими виставами модних склепів. Публіка плила хвилями по широких тротуарах. Звичайно, ми теж ходили на Старе Наместе оглядати преславутні старинні куранти, тих дванадцять апостолів, що з'являлися кожної години, й у маленьких каварнях пили дуже добру каву. Не можна було усидіти на одному місці, коли довкола була така святкова атмосфера й так цікаво було оглядати преріжні національні строї слов'ян. Такі чудові й кумедні були широчезні спіднички словачок з білісінькими широчезними рукавами як бусфи й тяжкі тісно обтягнені ткані — завої в болгарок; таке море барвистих кольорів й таке філіґранове вишивання сербок. Лужицькі слов'яне всі ходили в національному одязі. Ми з ними зустрілися й познайомилися тут вперше, бо перед тим ми, навіть, не знали про їхнє існування. Нам довелося бути з ними в тій самій школі й ми розмовляли з ними на превеликий курйоз по німецькому, бо це були рештки полабських слов'ян, що були так згерманізовані насильно німцями аж втратили свою мову. Вони уживали її тільки в своїх старинних піснях та в богослуженні, одначе не затратили свойого почуття приналежности до слов'ян.

В день концерту всі хористи були на озна-

чену годину на місці, хоч наша їзда була дуже тяжкою, бо не можна було влізти в трамвай. Величезна заля була переповнена, не тільки, що всі місця були заняті, але усі проходи, білети на концерт були розпродані далеко наперед. Чехи, взагалі, дуже любили музичні оказії, а це було щось незвичне, особливе, й тому кожний хотів бути присутним та послухати, як співають інші слов'янські брати. Співакам були приділені бічні льожи, що тягнулися вздовж довжелезної залі. Там, ми мали чекати на чергу свойого виступу. Порядок виступів хорів був в поазбучному порядку, отож ми, що були на „У" залишалися на самім останку.

Перед подіюм на полотняній стяжці величезними буквами був напис: „Серцем До Пісні — — Піснею До Вітчизни".

Концерт почався виступами представників від уряду та від Міста-Праги, а потім від „Чеської Співочої Громади", які вітали гарно й щиро братних слов'ян у старому, слов'янському центрі, молодої слов'янської держави. Правда, не все можна було чути, бо розміри залі були завеликі на один голос.

Самий Концерт розпочав болгарський хор „Шумі Маріца"-ою, бо кожний хор мав першою точкою свій національний гимн. Співали болгари гарно й був це великий хор, але не було в тім якоїсь іскри, це був просто добрий хор й ми, що уважно слідкували за виконанням, знали, що це не є наш супротивник. І так, виступав хор за хором, багато оплесків зібрав хор Лужичан не за свій спів, бо хор був невправний, але за свою приналежність до слов'ян. Нас вражало, що в хорах не було належної дисципліни, вони не знали, де мають стояти й не раз довго установлялися, що забирало не мало часу, час був дорогий для нас, бо ми були на самім останку й це нас непокоїло. Програма деяких хорів була задовга й не цікава, бо в народніх піснях повторювали ті самі рефрени. Потім прийшла довга перерва.

По перерві виступив польський мужеський хор з Познаня. Найкращий польський хор. Співали чудову річ „Як король йшов на війчу", на слова Конопніцької. „Шумлять штандари", де є рефрен „за вашу вольность і нашу", безперечно, що цей рефрен був дуже до серця всім слов'янам. „Куявяка" Шопена та „Краковяка". Співав хор чудово, пісні були добре дібрані й публіка зробила їм овацію. Потім почав співати руский хор, теж еміґрантів, укравши у нас Бортнянського, мені надокучило сидіти на одному місці й я з товаришкою вийшли на коридор пройтися. В самім кінці коридору, що був майже порожній, ми побачили Щуровську, убрану в гарній вечірній сукні й красиво зачісану, вона ходила взад і вперед й запивала якийсь порошок водою. Коло неї були наші старости Журжа та Покровський і ще якийсь гарний пан (потім я знала, що це був чоловік Щуровської), вони щось говорили їй півголосом, та вона не звертала на те уваги й дальше ходила, ми могли тільки те зрозуміти, що вона хвилювалася, бо приходила пізня година й з огляду на те, що трамваї ходили до дванадцятої години, публіка буде розходитися й ми не будемо мати перед ким співати. Це була правда, бо дехто вже почав виходити, щоби не попасти в натовп.

Та ось, почав співати сербський хор, що був перед нами й наші старости повідомили тихенько виходити й бути приготованими. Ми в найкращім порядку ряд за рядом входили на підвищення, наш гарний вмарш викликав оплески, слідом за нами з уклоном виходила Щуровська. Її поява як єдиної жінки дириґентки викликала слідуючі оплески. Дехто з публіки, користаючи зі зміни хорів, встав до виходу, та нараз зупинився, мабуть, зацікавлений тим, що побачив жінку дириґентку. Щуровська стає на подіюм скупчена й цілковито спокійна, ніхто би не повірив, що перед хвилиною, вона була подразнена, оглядає нас впевнено, подає тон, рука вгору і лунає „Ще не вмерла". Ми трохи оціпеніли від довгого очікування та від величезної авдиторії, що мов шпильки натикали залю, голоси нас не добре слухаються, але гимн приводить до себе помалу. Наша перша точка „19 рік", Олесь-Вериківський не йде так гладко, як ми привикли співати, аж до фортіссімо, де ми зливаємося в могутне „Благословенні живіть безсмертними віки". Руки Щуровської витягають з нас усе, що ми можемо дати й нараз для нас зникає вже заля, нас перестає турбувати, де ми є, існує тільки вона, наш дириґент, очі наші на її руках в полоні непереможного чару. Ми чуємо як притихла авдиторія й оплески слухачів на кінець пісні. Далі пливе Стеценка „Широкий луг пахуче поле", ця настроєва перлина, чудово нею оправлена. Кінець пісні й буря оплесків нагороджують дириґентку й нас. „Почаєвську" Леонтовича, заспівує оксамитний баритон Самойловича на тлі мур-мурандо хору, ніхто вже на залі не простує до виходу й не турбується трамваями, всі очікують більше. Ми співаємо те перлисте Кошиця „Там на горонці в злотій

коршмонці там грають, там грають кобзарі на золотії цимбали" й заля попадає в екстаз, кричить. Закінчуємо Леонтовича „Діду мій Дударику" й коли Щуровська видержує на кінець те довге ніжне піяніссімо в „діду мій", приходить довга нестихаюча овація й крики браво. Щуровська кланяється ще раз та ще раз, а наші розсміяні очі бачать, що найбільше виходять зі себе хористи в льожах, вони просто б'ють по бар'єру від емоції. Вони нас найкраще оцінюють.

Ми сходимо з подіюму піднесені й в коридорі окружуємо Щуровську, вона зворушена й теж розсміяна й не робить нам ніяких зауваг, де ми не зробили те, що треба, бо хтось би міг не зауважити, та її вухо нотувало найменший прогріх, вона це скаже пізніше. Тепер, ми є щасливі, бо українська пісня знову залунала у всій своїй красі та величности. Ми були майже певні, що одержимо першу нагороду.

Та ми не одержали першої нагороди, жюрі призначило її полякам. Нам припала друга. Заважили причини політичні, було незручно признатися до того, що жодна слов'янська держава не спромоглася, при всіх сприяючих обставинах, виставити такий хор як був наш, поминаючи вже те, що ми не були професіоналами, тільки студентами. Головне було те, що ми мали таку здібну, обдаровану дириґентку. Слава та престіж Щуровської піднісся високо. Вона сама нам оповідала, яке враження серед музичних товариств справляє її відзнака визначного дириґента, що була їй дана Чеським Співочим Зесполом. Оповідала це зі сміхом, бо сама знала собі дуже добре ціну, без відзнак.

Преса рознесла скоро про великі успіхи Щуровської та її хору, й наслідком того нас запросили на гостинний виступ до Пшібраму. Запросила Гірнича Академія, щоби показати студентам й горожанам як співають українські студенти. Ми виступали в найбільшій залі міста й були присутні не тільки студенти, але й уся професура. Вітали нас дуже сердечно й хлопці на другий день по концерті їздили навіть в шахти. Звичайно, ми вже співали там без хвилювання, бо це не була Прага. Публіка була дуже захоплена й ми одержали повно похвал.

Осінню у нас знову почалася вимоглива праця, бо ми мали дати два концерти в Моравській Остраві, великому металюрґічному центрі. Це вже був імпресаріо, що влаштовував турне. Хор наш одержав заплачений проїзд, гарний готель і все удержання. Концерти випали дуже добре й Щуровська одержала запрошення на турне до Польщі. Та до того турне не дійшло, бо в Галичині наступила славна „паціфікація" й студенти не бажали до Польщі їхати.

В між часі заіснували такі події, що обтяли крила Платоніді Щуровській. Чеський уряд припинив вписи до Академії, пояснюючи це тим, що Академія в Подебрадах була створена для того, щоби вояки української армії могли закінчити свою освіту перервану війною й усі бажаючі учитися одержали свою освіту, тому не має вже рації удержувати школу. Дійсною причиною був натиск поляків, що не хотіли Української Високої Школи, бо самі не давали навіть катедри для українців.

Друга справа була в тому, що студенти кінчали науку й почали розїздитися на працю. Хор не був сталою одиницею, бо складався зі студентів бувших вояків, переважно з Великої України, що мали дуже добрі голоси й співацьку вмілість. Чимало було з капелі Кошиця. З розїздом співаків ступнево й хор почав маліти. Той інструмент, на якім так майстерно Платоніда Ів. грала й у який вложила стільки праці, посвяти та вміння, затихав. Це не наступило зразу, бо Академія ще працювала до 1932 року, але не було вже з ким виступати перед чужою публікою, виступи зводилися до малих імпрез з нагоди якихось свят.

Рівночасно з Академією припиняв свою діяльність Педаґоґічний Інститут, де викладала Щуровська й з тим її матеріяльне забезпечення. Це був великий удар для неї, бо вона не мала вже змоги розвивати й примінювати свій Богом даний талант й усі набуті здібности в світі музики й пісні, що були змістом її життя. Повний вияв того, що вона могла створити був би там, на Україні, але тієї України, в якій вона хотіла жити, не було.

Якийсь час вона була на Підкарпаттю в Ужгороді, де провадила хор в жіночій школі, але така праця не вдоволяла її й нудило перебування на глухій провінції, далеко від опери, концертів, тому вона вертає до Праги й викладає в українській ґімназії в Моджанах. Заробітки її були більші як скромні, бо про ті часи пише (з листа) „за той час ми пообношувалися з чоловіком остаточно, не було за що купити одяги".

Тяжко було жити в стисненому матеріяльному положенні й обмеження були зі всіх сторін. Навіть, коли Центральне Товариство Союзу Українок у Львові запросило її дириґувати збірним жіночим хором на славному Жі-

ночому Конґресі у 1934 р. в Станиславові, поляки не дали їй візи, хоч іншим дали, бо для них вона була не бажаною персоною.

Другу світову війну вона з чоловіком, полковником української армії, прожила в Празі під постійним наглядом Ґестапо. Остаточна катастрофа прийшла з навалою большевиків у 1945 р.. Одним з перших українців був арештований її чоловік полковник Микола Россіневич, що потім загинув у київській тюрмі; — „до цього часу я не одержала офіційного повідомлення про його смерть" —, це було писане у 1969 р. (лист. з Анґлії).

Через арешт чоловіка Щуровська не виїхала з усіми українцями тоді як було ще можливо, пізніше її вже не пустили. Якийсь час працювала в консерваторії, вчила гри на фортепіяно, а в 1952 р. пішла на пенсію, бо стан її здоров'я не був добрий, після арешту чоловіка. Обставини щоденного життя були пригноблюючими, роздумує над пройденим шляхом свого життя й висновки її є сповнені гіркотою змарнованих сподівань. У 1969 р. пощастило їй виїхати на похорон своєї сестри до Англії й звідтіля могла писати те, що давніше не наважувалася, писала до подєбрадців.

— „Вільний світ! Як чудово звучать ті святі слова! Не судилося мені закінчити своє похмуре, покалічене життя серед вільного народу й користати з благ найбільшого людського досягнення — „Свободи й Волі" —. Ніколи не припало мені й на думку, що я зможу опинитися серед малого слов'янського народу й доживати свій вік серед жахливих обставин брехні, інсинуацій, морального гніту, фізичних нестатків й зупинки вільного розвитку розуму й людського інтелекту. Сталося, й супроти долі не пійдеш силоміць.

Молю Бога, щоби Він зі своєї ласки охоронив Вас від можливости потрапити в атмосферу азійського поневолення й морального нищення" —.

В тих самотніх роках, віддалена від вільного світу, пригадує собі часи гарні, повні молодечого завзяття та мрій й пише свої цінні спогади про них та про формування Української Республіканської Капелі у 1919 р., коли вона була субдириґенткою О. Кошиця.

Здоров'я її постійно погіршується й їй доводиться підліковуватися, в тому їй допомогають її „дорогі друзі подєбрадці", що стало висилають свою лепту на виїзд до Карлових Варів, вважаючи своїм почесним обов'язком опікуватися улюбленою професором-дириґенткою. Вона віддячується їм теплими, хорошими листами аж до своєї остаточної години. Через них вона висилає до У. В. А. Н.-ну в Ню Йорку всі меморіяльні речі, котрі одержувала Республіканська Капеля, як нагороди за виступи на пам'ятнім турне по Європі.

Займається теж нищенням своїх власних паперів. О, як вона люто ненавидить тих, що зломили не тільки її життя, а й мільйони інших! Писала: „останніми часами я дуже займаюся ліквідацією свойого т. з. „майна", щоби встигнути дещо попалити й тим не допустити харицизів, щоби копалися в тім, що є для мене дороге й цінне. Досить вже назнущалися наді мною, хто лише не хотів з тутешнього суспільства. Пильно шукаю шляху, щоби хоч мертвою втікти звідси та й це не легко зробити"., (лист. 1971 р.)

Та остання її воля буде сповнена, бо прах її буде похований на українському православному цвинтарі в Баунд Бруку разом з багатьома тими, що так як і вона, покинули рідну землю, непримирившися ніколи з поневоленням України.

Вона відійшла від нас 20 листопада, 1973 р. в Празі.

Згасло життя щедрообдарованої мисткині, що її провідною зорею було — „Вроджене прагнення до краси й інстинктовне її розуміння примушувало мене до розшуків цієї краси й сліпо підкорятися їй" —.

Ірина Шох

У п'яті роковини смерти нашої Дорогої й Незабутньої Мами, яку завжди згадуємо молитвою та добрим словом, про яку залишились у наших серцях якнайкращі спогади та вдячність за виховання й догляд у наших серцях, складаємо пожертву р сумі 10.00 дол. на наш журнал „Промінь".

Згадаємо Тебе, Дорога Мамо — у День Матері!

Володимир Ковалик, муж, дочка Люба Волос, син Левко Ковалик і внуки.

— — — —

Відділ ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Трійці у Вінніпезі складає замість китиці квітів на свіжу могилу довголітньої членкині, бл. п. Марії Ковтун 10.00 дол. на журнал „Промінь". Мужеві покійної Петрові Ковтунові та родині висловлюємо щире співчуття.

Соня Бейзик, голова **Мир. Карпяк, секр.**

— — — —

У 15 роковини смерти мого дорогого незабутнього мужа, бл. п. Йосипа Ременди, який упокоївся 4 травня 1959 р., в його світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і жертвую 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Маргарита Ременда, Вінніпег

Етнографічні матеріяли в експозиції та фондах Кременецького краєвознавчого музею

У відділі етнографії і фондах Кременецького краєзнавчого музею зберігаються численні експонати, що характеризують побут населення у XIX і на початку XX століття у Кременецькому, Шумському і Лановецькому районах Тернопільської області, що входили до складу колишнього Кременецького повіту.

Колекції гончарних виробів, килимів, вишивок народного одягу, писанок — усе це дорогоцінні скарби, створені працею нашого народу. Вони були не тільки предметами домашнього вжитку, але й мистецькими творами, що завжди викликають захоплення відвідувачів. Вражають своєю красою зібрані керамічні полив'яні вироби відомого кременецького гончаря Миколи Івановича Марченка (1858—1935 рр.). Виготовлені ним декоративні дзбанки, горнятка, миски, привертають загальну увагу витонченістю форми і оригінальним розписом на червонувато-коричневому тлі. В експозиції поряд з виробами майстра, можемо побачити його портрет і фотокопію диплома на бронзову медаль, виданого йому „Товариством сприяння народним промислам" на виставці в місті Рівне, 3 вересня 1930 року.

Є тут і вироби інших гончарів Кременеччини: оригінальні керамічні дитячі іграшки, цідильники (друшляки), дзбанки, миски, горнятка-близнюки, баклаги-плесканки й інші.

Віддавна славилось своїми килимами село Вишгородок Лановецького району, де в минулому столітті ткацтвом займалися майже в кожній сім'ї. Килимарі з Вишгородка ткали великі килими і менші так звані півкилимки. В них переважав рослинний геометризований орнамент, що розміщувався на чорному або сірому тлі. Центральну частину килима складав переважно візерунок віночка або кількох віночків барвистих квітів, а часом окремі квіткові мотиви розміщувались по цілому полю. Довкола них часто ужитковувався бордюр з квіткових елементів з гілками та листочками. В орнаментах килимів переважали барви червоного, рожевого, бордового, зеленого та жовтого кольорів. У музеї зберігаються прекрасні зразки килимів, виготовлені майстрами з Вишгородка в другій половині XIX ст.

Тут є чимала колекція народних вишивок — мистецтва найбільш поширеного і улюбленого в народі. В експозиції і фондах зберігаються чудові взірці народних вишивок XIX і початку XX ст., виконаних червоними і чорними нитками в Рудаках і Дунаєві, а також Соснівці, Вілії, Залісцях, Малих Загайцях, Вишгородці. Гарну колекцію вишиваних рушників подарували музеєві 1969 р. учні восьмирічної школи села Обичі Шумського району, яку вони зібрали під керівництвом вчительки М. В. Єдинак.

Про красу народного одягу розповідають нам комплекти жіночого селянського вбрання XIX ст., а також чоловічі і жіночі чемерки, запаски і крайки початку XX ст. Особливою майстерністю виконання відзначається запаска, виготовлена Євгенією Ковальчук із села Горинки в 1918 році.

Творчість народних умільців минулого завжди відігравала важливу роль у житті нашого народу. Вони протягом віків зберігали і продовжували кращі реалістичні традиції народної творчості, що бурхливо розвивається і за нашого часу. Про це яскраво свідчать й етнографічні матеріяли, зібрані Кременецьким краєзнавчим музеєм.

Всеволод Дробан

Ганна Черінь

Завулки серця

Ходить думка
по глухих завулках серця,
Пташенятком б'ється об реберця,
Блискавкою світить і шукає:
Чи не плаче де загублена дитина,
Скривджена, що від людей втікає?

Ні, немає. Тільки тихі тіні
Мерехтять у стриманнім тремтінні.
Ну, скажи ж, уперте, таж не крийся,
Та не бий мене, а як належить бийся...
Ну, скажи ж, дурненьке, — я ж твій лікар,
Я прийшла, хоч і ніхто мене не кликав...

Де причина дивного недугу,
Що ніхто не може відгадати?
Як знайти початок колокругу
І кінець, що нас веде до страти?

А було ж ти, ще недавно, серце,
Як спокійне, лагідне озерце...
То чому ж така раптова зміна?
Де сховалась скривджена дитина?

Загубився ключик до шкатулки,
Де замкнулось літечко ясне...
Є у серці в нас такі завулки,
Де ніхто й ніколи не сягне...

Леонід Мосендз

ЗАСІВ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

— Яка, діду, Україна? Що то за Україна? — вихоплюється хлопець. Бо нове, ніколи не чуване ще, слово захоплює його своєю дзвінкістю, повне несподіваних, але вже передчуваних речей. Воно бренить йому всіма голосами принади й виграє безліччю фарб нових, чудових візій. Україна! Чарівне слово! Україна! . . . А підбадьорений дід починає знов оповідати й знов оживає оточення в повності барвистих уяв, але вже пов'язане в цілість мелодією цієї вперше почутої дзвінкости: Україна! . . .

Мати й батько дивляться здивовано на захопленого сина. Хлопець боком умостився на козлах, щоб краще міг стежити за дідовим обличчям. Батько слідкує, як сходяться й розходяться синові брови в напрузі слідкування за шерегом дідових думок. А в блискучих очах спалахує захоплення. Україна!

**
*

Що для Павла Дмитровича Людкевича Україна! У самітньому слові ще чується йому „русской" людини, далекий наголос могутніх тонів. Тонів, що формували колись (він це добре знає) душу його предків і навіть його самого були торкнулися в ті далекі, дні юнацтва. Але як сталося, що довібрували, доброніли, розпорошилися в просторі часу? І яким дивом стає знов, що зміст того слова починає торкатися таким палким зворушенням душі його сина? У той час як для батька цей зміст уже є лише леґендою. Милою й привабливою, правда, але все ж тільки леґендою! Охоче приймає її слух, навіть не байдуже чуття, але свідомість дозрілої душі питається байдуже: навіщо?

Ні, мабуть не зовсім байдуже. Бо не слухав би й він, вільний від усіх, як йому вірилося, оман минулого цього діда майже так зосереджено, як слухає син. Ні, свідомість не байдужа, коли на дитяче заохплення дивиться не лише з зацікавленням, але навіть з якимось слідом заздрости. Так, так! Признався собі, Павле Дмитровичу, що з заздрістю. Що дитина нараз посідає тую, забуту ним, дорослим, сторону душі, яка так віддано відгукується на заглохлі в ним племені тони. Так думає Людкевич над візією леґенди й сам себе запитується: чом же справді залишилися тільки леґенди?

Та вже близько ціль їзди. Ще один крутий спуск у балку й кінець балачкам. Замислений хлопець злізає з козел та здоганяє батька на вузькій польовій доріжці. Він ловить батькову руку, тулиться до неї роспаленим обличчям і заглядає батькові ввічі. Буває це з ним рідко. Лише в ті хвилини внутрішньої напруги думок, коли дитяча душа мов би зупиняється в бігу за новими, все новими скарбами пізнання. Коли намагається розклясифікувати багатий скарб придбаного, знайти в ним найважливіше, надибати осередок, біля якого скупчиться все другорядне.

Велика це праця й для дорослої людини, а щож то для малого! І в такі як тепер хвилини тулиться хлопчик до батька, щоб у нього, дорослої й міцної людини, сильної розумом і певної напрямком, шукати порозуміння й помочі. Людкевич відчуває це й співчутливо веде руку по їжачкові стриженої Нінової голівки й хлопцеві здається, що батько його розуміє.

— Що тобі, Ніну?

— Тату, скажіть мені . . . правда це все, що росказував дід? — запитує хлопець і зашпортується, бо йде задерши голову, щоб бачити батькове обличчя й може з нього вичитати те, чого не вистарчить у словах.

— Правда, все правда, — поволі відповідає батько. І голос у нього не весело-насмішкуватий, як звичайно, і навіть не голос удаваної суворости, яким він найчастіше розмовляє з Ніном, але лагідно рівний і чиж не сумний?

— А ви теж знаєте все те, про що розсказував дід?

— Знаю!

— А чом же ви ніколи не розповідаєте про це?

У Ніновім тоні чути жаль, а може й докір, як здається Людкевичеві. Він мовчить і, лише посміхнувшись, водить рукою по їжачкові.

— Куди ж поділася Україна, тату? Чому тепер її немає? — хлопець знов зашпортується, бо пильно слідкує за батьковим обличчям.

Що відповісти? Відповісти треба, але Людкевич не знає що й як. Про родову відбренілу леґенду, про славних богів, колись могутніх, а тепер знесилених і вже забутих, мо-

же й мертвих. Бо ж боги не вічні! О, ні! Але їхні місця не сміють зістатися порожніми. Одні відходять — на їхньому місці богують інші. І їм, новим і загарбливим, треба тепер служити. Марно! . . . Йому, дорослій людині, це ясно, чи бодай мусить бути ясно. Але як сказати це оцій малій істоті, що хоче не марних слів жалю, співчуття чи ліричного суму, але простого й одвертого „або-або" від якого він, Людкевич, так старанно й назавжди відхилив своє життя. Якими словами заговорити в цей мент до сина, власної крови, що в ній нараз так палко, безпосередньо й дзвінко відзивається родове сумління й зве та кличе тим голосніше й настирливіше, чим довше мовчало.

Ні, його треба приспати, треба затерти, розвіяти, розкидати по нових реальних ланах життя, щоб навіть і луна лун не будила вже ніколи цієї марної пристрасти до родової легенди. І треба це зробити завчасу, поки син ще молодий. Зробити це для його майбутнього добра, вивіявши з голови усі шкідливі нахили, — додумує Людкевич. Україна! Пощо вже? . . .

Але ураз Людкевич схоплюється. Навіщо так перейматися тими турбаціями, які може й не прийдуть. Хлопець малий і є ще багато часу на те, щоб покласти йому в душу не те, що подобається, а те, що потрібне. Є ще час! І це відсунення справляє Людкевичеві полекшу, бо відганяє від нього ті тіні сумління, які кладуть на душу подібні думки. Справді: пощо? Він переходить на свій звичайний у розмові з сином жартівливо-суворий тон:

— Ой швидко ж ти посивієш, синку! Занадто бо цікавий! Скачи! Скачи! І він злегка відсовує Ніна від себе.

І хлопець нехотячи прискорює крок та поспішає наперед батька, незвикло замислений і немов вибитий з колії.

**
*

Коли обтяжене сонцем поліття занадто довго затримується над Дністровою долиною, коли з палаючих днів почнуть зроджуватися причасно-мовчазні горобині ночі, осяяні таємничими блискавками, — тоді місто немов причаюється й чогось очікує. Удень кожному мляво обвисають руки, стукає в скронях і від найменшої напруги червоні кола крутяться перед очима. Без шелесту стоять у нерухомім повітрі садки й їхнє листя, обтяжене спекою, звисає сумно долі, кукурудзяні гони починають запалюватися першими відблисками злота, а бундючні соняшники низько схиляють свої золоті брилі. І вечір не приносить полекші. Хоч захід і палає грізним шарлатом, хоч сонце й западає за чорно-синю хмару, але густота нерухомого повітря немов густішає й аж налипає на шкіру.

Ніно в своїй кімнатці також не може заснути. Він неспокійно вертиться вишукавши на постілі всі прохолодні куточки, але від важких повік, немов присипаних гарячим піском, утікає бажаний сон. Він чує, як зітхають у себе в спальні батько, як щось утомлено говорять мати, як хнюпає Тата й Гафійка марно виспівує їй про сон-дрімоту". Чує він, що не спить і Докія, бо ось знов виходить на ґанок, довго стоїть там і нарешті починає проказувати молитви, а Бровко ліниво гупає своїм патлатим хвостом об буду.

Просто, в росчиненій кватирці бачить Ніно небо з пошматованими хмарами, що прикривають і закривають якусь велику зорю, яка виринає й потопає серед їхніх кубластих хвиль. І вдивившись у сяйність того зоряного нуртування, бачить себе Ніно біля грецької церкви й вже чує тяглий заспів сліпого кобзаря.

Ой зійшла зоря вечеровая, —

бренить струна великої бандури. І, вийшовши з церкви, притихає зібрана юрба, так що чути віддихи багатьох грудей і несміливе сякання тужні дзвінкі струни й старечий тенор, картину

Ой зійшла зоря вечеровая,
над Почаївом стала, —

хлопчаків малюють спокійну картину вечора тихого вечора над таким самим містом з зорями, шелестом кажанів і шимом акацій:

Ой наступало та військо турецьке
як та чорная хмара . . .

Підбаски встрягли і спів, грізно загуркотіли, вечір захмарився й потемнів від хмар, що кинулися на зорю запопадливими хвилями, на тую велику зорю, що мерехтить і нуртує там за вікном. А от уже й далеч спалахує тихими блискавицями. Це на поміч зорі йдуть бойові козацькі сили, а ген-ген над Волощиною розкриваються на менти всевидюще Боже око й озирає своє військо. Ніно починає вже стежити за його тремітними сяйвами. І вже йому сниться Господь Саваоф соборної церкви, що з розіпнятими руками ширяє над арками небозводу й грізно блискає на турецьке військо сивовійними очима . . .

Та нараз хлопець збуджується від гуркоту й свисту. Бо по кімнаті ходять прудкі шелестиві подуви, занавіска тріпається й рветься, десь гупає об стіну зле підв'язана ляда, а садок повен свисту й гармору. Вітер.

Ніно притьмом вискакує з постілі. Вітер! Піводягнений стоїть хлопець на ґанку й повними грудьми втягує запашну, вогку прохолоду. Він вибігає на середину подвіря й підставляє цим прудким подувам своє обличчя, розхристані груди й плечі. Він пеститься в цих рвучких обіймах, що тріпають за сорочку, куйовдять волосся, хапають за ноги й ще сам змножує їхній дотик спираючись плечима, грудьми, долонями об їхню летючу незримість. Він увесь захоплений, немов сп'янілий, цією симфонією лету, розгону, прудкости виру. Він уже знає що це вітер кличе його, волає, зве за собою. Ген-ген поза місто щоб там здогнати й ухопити щось прекрасне, сильне й дзвінке, що примчало дражнити його дитячу уяву.

І Ніно прискакує за вихревими наскоками, надлекшується до лету їхніми розмашними крилами й бачить, що нащуплений Бровко вип'явся проти вітру. Він натягнув ланцюга зусиллям напружених ніг, прищулив вуха й шкірить свої жовтаві ікли, ніби теж радісно прислухається до закликів вітру, ніби ось-ось зарегоче назустріч цьому буйному, галасливому літунові.

А вітер мчить. Десь на південному сході над самим Чорним морем, набрався він безудержного розгону й насякнув солоною вогкістю його хвиль, з дунайських гирл вивіяв таємничий очеретовий шелест, з плаского Барагану видув тьмяні пахощі його сухих зел, розметав ватри волоських чабанів і, напоєний усіма ароматами, шумами й акордами свого шляху, влітає роспатланий і яркий у Дністрові яри. Очайдушний паруб'яка, вічно молодий і буйний, він співає ще й досі своїх стародавніх берладницьких пісень, що перед сотками років був навчився їх від руських воїв — запеклих берладників-запорожських предків. Забуті пісні! Усім тепер чужі й незнані. Лише дитячі душі козацьких нащадків відгукуються часом на їхній ритм, бренять в унісон з ними. Вперед, уперед! Туди, куди посвистом, співом і летом кличе могутній посол крови тим могутніший і настирливіший, чим несвідоміший дитячій душі.

(Далі буде)

ПОДЯКА

Хвальна Редакціе!

Прошу не відмовити моїй просьбі і помістити в журналі „Промінь" цю мою скромну подяку, за що наперед Вам щиро дякую.

Тяжка невилічима недуга прикувала мене до ліжка, і я вже десятки років перебуваю у шпиталі. За час мого страдального тяжкого життя, перебування у шпиталі, багато моїх приятелів і знайомих відвідували й потішали мене, і я оцим всім їм складаю щиросердечну подяку.

Дня 17 березня ц. р. мені скінчилося 74 роки життя. І в цей день моїх уродин до мене прийшли членкині Товариства „Просвіта", що зорганізовані в Комітет Гуманнім, привітали, потішили і розвеселили мене у моїм тяжкім незавиднім житті. А ще й до того принесли дуже гарний торт, що спекла пані Олена Венґер. І тут хочу відмітити, що у відвідуванні мене у шпиталі, веде перед пані Венґер, яка кожного тижня пече медяний торт, а ґані Кароліна Грицай привозить мені до шпиталю. Також кожного року у день моїх уродин, членкині „Просвіти" відвідують мене, потішають і тим справляють мені велику розраду.

Тут ще хочу сказати, що пані Олена Венгер кожного року приносить Святу Різдвяну Вечерю, не лише мені, але і всім українкам, що разом зо мною перебувають у шпиталі. Також пані О. Венґер, кожного Великодня приносить мені свячену пасочку-бабку і писанку.

Знову членкині Товариства „Просвіта", кожного Великодня печуть бабки-пасочки, пишуть писанки, роблять маленькі пакуночки і розвозять по шпиталях, і старечих домах для хворих-немічних українців, і тою своєю гуманністю розвеселюють їх. Також членкині не забувають за мене — привозять мені пасочку-бабку, писанку і карточку написану з поздоровленням від імені Товариства „Просвіта".

Дорогі мої Сестри!

Прийміть від мене немічної, цих кілька скромних, але щирих слів щиросердечної подяки для Вас, за Вашу доброту, за Вашу щирість, розраду-потіху для мене, яку Ви даєте мені. Щире українське Спасибі Вам!

Нехай всіх Вас Господь Бог нагородить своєю Милостинею!

З нагоди моїх уродин посилаю 10 дол. на фонд журнала „Промінь".

Марія Скоренька — Віндзор, Онтаріо.

ЗАПРОШУЄМО НА ЮВІЛЕЙ

Ділимося з громадянством Брентфорду й околиці приємною вісткою, що відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки при Українській Греко-Православній Церкві у Брентфорді улаштовує дня 19 травня 1974 року

Ювілей 25-ліття громадської праці.

Запрошуємо вас — прибудьте і своєю присутністю звеличайте наш день ювілею.

За управу — Марія Іванець, секр.

РОЗСІЯНІСТЬ

Вершком розсіяности є прийти додому, парасолю положити біля жінки, а самому стати в куті.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ЯК Я ЗНАЙШОВ СОБІ БАБУНЮ Й ДІДУСЯ

Усі дівчатка й хлопчики з нашого двору ходять із бабунею чи дідусем. А я сам, бо мої бабуня й дідусь живуть в іншому місті.

Одного разу бавлюся я біля парадного та й бачу — іде одна чужа бабуня. Вона до нашого будинку переїхала зовсім недавно. Я з нею не дуже ще знайомий. Однак привітався. Вона відповіла і спитала, як мене звуть. Я сказав — Володя і попросив бабуню, щоб вона дозволила піднести їй сумку.

— Е, ні, — каже вона. — Сумка важкенька. Як хочеш, візьми ось пляшку з молоком.

І я поніс молоко на третій поверх, де бабуня живе. Зайшли до квартири. І раптом бабуня згадала:

— А газету ж я із скриньки не забрала! Доведеться ще раз спускатися. От клопіт...

Я й кажу:

— Не треба вам спускатися. Краще я збігаю.

І побіг вниз, дістав газету та й назад. Подякувала бабуня. Показала мені своє кошеня, сіреньке та пухнасте на ім'я Димок. Потім розповіла, як далеко живуть її онуки і як вона з дідусем за ними скучає. А тоді й просить мене:

— Приходь і ввечері, як мама, звісно, дозволить.

Мама дозволила, і я весь вечір гостював у бабуні.

Вернувся з роботи дідусь. Я і з ним познайомився, а потім ми грали в шахи.

А в неділю вранці приходить дідусь до нас і каже мамі з татом:

— Ми оце йдемо в зоопарк, то, може, ви й Володі дозволите з нами?

Тут я став дуже просити, щоб мене відпустили, і мама сказала:

— Якщо він вам не докучатиме, хай іде. Ми давно йому обіцяємо, та все ніколи. Адже і працюємо, і вчимося...

— А ми вже не вчимось. У нас є час, — усміхнувся дідусь.

І ми поїхали.

В зоопаркові ми бачили багато різних звірів. І мудрого слона, і гривастого лева, і зовсім не злих тигрів. Один тигр навіть усміхався. А ще бачили мавп. Найбільша з них тримала мавпенятко — чи то свою донечку чи онуку — і весь час позирала на нас. Мабуть, боялося, щоб ми те мале не відібрали від неї. І ми відійшли, аби не хвилювати її.

Я міг би ще довго розповідати про зоопарк. Та краще ви самі поїдьте й подивіться...

Тепер я теж, як і всі діти, буваю з бабунею та дідусем, і мені з ними дуже гарно.

А коли я застудився, бабуня щодня навідувала мене, читала книжки, розповідала цікавих казок. І я швидко видужав.

В. Карасьова

Володимир Підпалий

МАМО, БУЛО ПОКЛИЧЕШ...

Мамо, було покличеш,
казку почнеш казати,
доленьку світлу зичиш,
років життя багато.
Зір одвести не смію:
Казка — моя утіха...
Знаєш ти все і вмієш,
бачила щастя й лихо...
Мамо, долоні милі
в праці важкій згрубіли,
зморшки чоло покрили,
коси не чорні — білі...
Чомусь ніколи тільки
сліз я твоїх не бачив...
Шибки торкнеться гілка,
стукає хтось неначе.
Може, до мене мати
вечором йде імлистим —
очі осяють хату
рідні, як совість, чисті...
Може... даремно ждати
в гості тебе, єдину...
Дивиться сумно мати
з картки на сина...

ОЙ НУ, КОТЕ РЯБЕ

(Народня колискова)

Ой ну, коте рябку,
скопай мамі грядку,
малу-невеличку,
як із рукавичку.
Ми посієм маку,
та ще й пастернаку,
та насадим квіточок
забавляти діточок.
В нас дітки маленькі,
гуляти раденькі.

PROMIN

Vol. XV. N. 5 ENGLISH SECTION May, 1974

As They See Us

The recent fervent campaign by our Canadian Nationalists to 'read Canadian literature' was not the source of my interest in this area, for it has been life-long. Rather, the source stems from the belief that it is necessary to know the literature of one's country. (This belief is equally valid concerning one's ethnic origin.) However, a more legitimate source of a stepped-up pace is the availability of the works - old and new - in paperback editions at a reasonable price. Regardless of the source, the result has been manifold. We have good authors who write interesting stories that can appeal to the universal reader. The reason for this article, however, is not to praise Canadian writers - although they deserve it - but to share the chance discovery that some of the characters in their stories are Ukrainians.

This is not meant to be a scholarly dissertation on the Ukrainian figure in Canadian literature, but rather a brief comment on how four writers, over a period of forty years, portray Ukrainians.

Morley Callaghan wrote "They Shall Inherit The Earth",[1] during the depression. The setting of the novel is an urban centre - resembling Toronto - and definitely reflects its era. Anna Prychodko, a major character, is creditably portrayed. She is an American-born daughter of Ukrainian immigrants who comes to Canada seeking employment and falls in love with Michael, an Anglo-Saxon, whom she eventually marries. Her father is a communist who tries to instill the same political ideology in his five children - seemingly unsuccessfully. On meeting Michael, he expresses doubt concerning their relationship because of their diverse backgrounds, "We're poor people. Anna was not used to much when she was with us. But she's used to a certain way, and it's not your way, and I don't think it will ever be your way".[2] One wonders if his concern is ethnic, cultural or only social and political? Anna Prychodko is very much aware of her ethnic origin for she corrects Michael when in jest, he calls her first, a Litvack, a Pole and then a Russian replying "Anyway, I am not a Russian. Yah, in my father's country they hated the Poles".[3] None-the-less, she is a simple warm-hearted Ukrainian girl whose paramount interest in life is to please the man she loves.

The doctor in the small prairie town of W. O. Mitchell's novel "Who Has Seen The Wind",[4] is Peter Svarich. Svarich, a minor character, is depicted sympathetically as a good and humane doctor. Unfortunately, as his fiancée Ruth Thompson discovers, "Peter was ashamed of his foreign birth".[5] Moreover, as he cannot come to terms with his Ukrainianism, he breaks off their engagement by telling her "Ruth I don't think you would have liked a Ukrainian wedding".[6] Obviously, he is the one who wouldn't have!

"The Dog Who Wouldn't be"[7] by Farley Mowat is a story of an unique dog the Mowats had when they lived in Saskatoon. The appearance Sazalisky in the story is incidental. But the episode concerning Sazalisky is humorous and aroused Mowat's admiration, which is why it is included here. The Mowats - father and son - are invited to go duck-hunting on Sazalisky's farm. Since he lives some distance from Saskatoon, the Mowats are told to arrive in the evening and sleep-over so as to be in the fields at the crack of dawn. Imagine the Mowat's surprise on having to spend the night with six adults, seven children and pigs - too numerous to count - in a two-roomed house! I suggest you read the book for the story about the pigs is hilarious. Nevertheless, Mowat's esteem for Sazalisky is evident for he wrote "In later years Paul became a powerful and respected figure in the west. He was the stuff from which great men are made".[8]

Although Nick Kazlik is one of the main characters in Margaret Laurence's noved "A Jest Of God",[9] it is his father Nestor Kazlik, one remembers after reading the book, not him. Furtheremore, considering that we learn about him only through his son's conversations with Rachel, and that he appears only once, fleetingly, it is obvious that he must be a strong character to capture our imagination. As Nick says, "He has this gargantuan faith in himself, and I don't know even yet if it's real or some kind of a barricade".[10] It is real, for in some of the situations Nestor finds

himself, he appears as a self-assured and gregarious man. However, Laurence's novel is interesting for more than the portrayal of Ukrainian characters. She is knowledgeable about us. She exposes the prejudiced attitude of the predominately Scots towsmen towards us. She questions the assumption they held that the Ukrainians were dying to be accepted by or secretly wishing to be Scots. Now one savours the moment when Rachel, the protagonist, answers her mother's question on how Nick managed to graduate from University with, "I couldn't say. Some miracle, I suppose. Divine intervention maybe."[11]

Although the above mentioned books contain reference to Ukrainians, the Ukrainian content is not central to the stories for the themes are beyond ethnic concern. Nevertheless, it is nice to know that 'they' recognize that we are part of the Canadian experience. The Canadian landscape, for close to a hundred years, has reflected our presence, and it is only right that this presence should also be reflected in her literature.

Footnotes.

[1] Callaghan, Morley. **They Shall Inherit the Earth.** McClelland & Stewart, Toronto, 1969. Originally published in 1934

[2] Ibid, pg. 162

[3] Ibid, pg. 147

[4] Mitchell, W. O. **Who Has Seen the Wind.** Laurention Library 14, Macmillan Company of Canada, Toronto, 1972. Originally published in 1947

[5] Ibid, pg. 132

[6] Ibid, pg. 277

[7] Mowat, Farley, **The Dog Who Wouldn't Be.** Pyramid Books, New York, 1971. Originally published in 1957

[8] Ibid, pg. 45

[9] Laurence, Margaret. **A Jest of God,** McLelland & Stewart, Toronto, 1972. Originally published in 1966

[10] Ibid, pg. 89

[11] Ibid, pg. 65

Anna Balan, Feb./74.

LEO MOL'S SCULPTURE ON DISPLAY

The first one-man show of Winnipeg sculptor Leo Mol, RCA, will be on display at The McMichael Canadian Collection in Kleinburg from mid-March until the end of the year. Although relatively unknown in his adopted country, Mol's sculpture is featured in art centres from the Vatican to Washington, D.C., to Buenos Aires, Argentina.

Of Ukrainian descent, Leo Mol has attained unquestioned stature in the art world. Among the world leaders he has known and portrayed in bronze are Pope Paul VI and the late U.S. President, Dwight D. Eisenhower. Both these international figures are included in the show with this being the first time the official Vatican bust of the pope is on display in Canada. Famed Canadians like John Diefenbaker, Marius Barbeau, Yousuf Karsh and Group of Seven members: A. Y. Jackson, A. J. Casson and F. H. Varley are some of the public figures immortalized in bronze by Leo Mol.

Recently elected an Academician of the Royal Canadian Academy, the University of Winnipeg, in recognition of his artistic achievements has bestowed on Mol an LL.D., honoris causa, to be presented at a special convocation on April 20th, 1974.

Those interested in gaining an apppreciation of the work of this accomplished artist can see a fine selection of the sculpture of Leo Mol at the McMichael Collection in Kleinburg every afternoon except Monday.

THE NATIONAL FILM BOARD GOES MULTICULTURAL

When the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism urged that public corporations stress the multicultural nature of Canada, the National Film Board did not find it too difficult to comply. It had for years been producing films in many languages to portray Canada to the rest of the world. Some of those films were immediately made available for screening within Canada. Meanwhile, the National Film Board sent a team across Canada to find out what kinds of films the various ethnic groups would like to see.

As a result of this survey, the National Film Board has produced a number of films in Cantonese, Greek, Polish and Ukrainian and is in the process of making others in Arabic, Danish, Dutch, Finnish, German, Italian and Japanese.

At the present time, the National Film Board has films in 19 languages, a total of 360 titles, some of them produced in three or more languages.. Typical of the titles are **Our Street,** a searching look at St. Lawrence Boulevard in Montreal; **Kurelek,** a ten-minute colour film about the Ukrainian artist who grew up on the Prairies; and **The White Ship,** about the Portuguese fishing fleet off Newfoundland. Prints of these and other films are maintained at National Film Board libraries in five centres across Canada — Halifax, Montreal, Toronto, Winnipeg and Vancouver.

"C. S."

Гарний примір до наслідування Монтреал

Суспільство, як таке, вже століттями відзначує одиниць в такий або інший спосіб. Вояків відзначується медалями, добродіїв грамотами а людей освіти і науки гоноровими титулами. Ми відзначуємо людей з приводу народження, з приводу вінчання та із приводу смерти. Нагороджуємо у великім маштабі, а також нагороджуємо й меншими. Це конечне і похвальне, бо дає нагоду людині відчути теплоту і поважання людей її оточення і скріплює на дусі бо вона відчуває, що вона живе і творить. В неділю, 4 листопада 1973 р. родина, приятелі і членки Союзу Українок Канади відділ „Доньки України" в Монтреалі Кве., в залі Собору Св. Софії відзначили пані Марію Винничук. Відзначення було з приводу її віддановости, вже поверх сорок п'ять літ, для Собору Св. Софії прикрашуючи його живими квітами майже кожної неділі. Соборяни вже знають, що коли свіжі квіти в церкві, то їх принесла старенька, тиха і скромна пані Марія Винничук. Кажуть, що кожний по своєму хвалить Бога. Пані Винничук не тільки це робить молитвою але також хвалить Його прикрашуючи Його святиню живими квітами. За цю віддану присвяту для церкви, поверх двісті людей зійшлося, щоби її в скромний але щирий спосіб вшанувати.

Після молитви і вступного слова господині свята пані С. Кульби — голови відділу Союзу Українок Канади „Доньки Українки", пані М. Винничук вручено родиною китицю рож, а після цього в присутности багато членів родини і приятелів відбулося прийняття. Слідували привіти писемні та усні від членів родини, від С.У.К. відділ „Доньки України" пані Віри Турчинюк, та від голови управи Собору Св. Софії пана Василя Дмитрука. Через недугу о. д-р В. Слюзар не міг узяти живої участи в прийняттю, він передав писемний симпатичний привіт пані М. Винничук, бажаючи її ще довгі літа жити і так надалі любити свою церкву, як вона робила досі. Привіт також склав о. І. Куташ парох Собору Св. Софії, дякуючи їй за її працю для церкви.

З приводу цього милого відзначення пані Марія Винничук пожертвувала на будівельний фонд Собору Св. Софії в Монтреалі $100.00, на організаційний фонд С.У.К. відділ „Доньки України", якої членкою вона вже є поверх сорок п'ять літ, $40.00, $15.00 на журнал „Промінь" і $10.00 до Братства Християнського Милосердія при Соборі. На заклик пані А. Прокопюк зібрано поважну суму на потреби церковного комітету при відділі „Доньки України".

Гостинну трапезу розпочав і закінчив молитвою о. І. Куташ. Щира подяка належиться паням які зайнялися цією несподіванкою, а це: А. Прокопів, Н. Романишин, Д. Михайлюк, М. Гнатів, М. Пушкар, Т. Дребот, Й. Кучер і С. Іваницька.

Від імени відділу „Доньки України" в Монтреалі, бажаємо пані М. Винничук і її родині ще довгі літа проживати при добрім здоров'ю та надалі прикрашувати Собор в Монтреалі живими квітами щонеділі.

Присутна членка відділу

У другі роковини смерти моєї дорогої Мами, бл. п. Параскевії Івахненко, яка упокоїлась в Україні, в м. Генітческ 21 квітня 1972 року, в її світлу пам'ять, як нев'янучий вінок складаю 20.00 дол. на журнал „Промінь".

Спи спокійно, моя люба Мамо, хай українська земля буде тобі легкою.

Дочка Надія, чоловік і діти, Чатам, Онт.

— — — —

У світлу пам'ять нашої дорогої матері, бл. п. Евдокії Пауш, яка упокоїлась у Бозі в листопаді 1960 року в рідному селі, в Україні, після повороту із заслання в Сибірі, складаємо на нев'янучий вінок скромну пожертву на потреби журнала „Промінь" суму 15.00 дол.

Ніколи її не забудуть,

син Петро А. Пауш і дружина Стефанія, внуки і правнуки, в Едмонтоні і Оттаві.

— — — —

В пам'ять дорогої нашої матері, бл. п. Клавдії Попович, щирої членкині відділу ім. О. Кобилянської в Смоки Лейку, Альберта, яка відійшла від нас замолоду, 17 жовтня 1932 року, складаємо на її могилу китицю пахучих квітів і засилаємо скромну пожертву на пресовий фонд „Променя" в сумі 15.00 дол.

Її завжди пам'ятатимуть —

дочки Стефанія Пауш, Емілія Рипка,
син Віктор Попович, внуки і правнуки в Едмонтоні

РЕЗОЛЮЦІЇ

Резолюції пров. з'їзду Союзу Українок в Альберті, який відбувся 20 жовтня 1973 року з технічних причин не були поміщені разом зо звітом в ч. з березня.

Редакція.

1. З'їзд закликає членство Союзу Українок Канади, як також членів складових організацій СУС, дбати, як і досі, про збереження й поширення наших культурних цінностей, почерез організування освітніх вечерків та кружків книголюбів, організування доповідей на цікаві теми, та вечерки присвячені справам мистецтва.

2. З'їзд закликає все наше членство Союзу, як і членів складових організацій та інших зацікавлених осіб в Альберті, збирати вартісні музейні речі, як ікони святих, стародруки, архівні документи тощо, та передавати їх до філії музею Союзу Українок Канади в Альберті.

3. Заслухавши доповідь, яку виголосила пані Одарка Троська, в якій шановна бесідниця пояснила, що далі існує дискримінація проти жінок у різних галузях канадського життя — як у школах та інших установах, не беручи до уваги інтелектуальні здібності жінки, — цей з'їзд рекомендує, щоб (1) наші матері виховували своїх дітей и дусі рівноправности для всіх, (2) наші членкині виявляти факти, де водиться дискримінація проти жінки в праці, як фізичній так і професійній, (3) наше жіноцтво повинно добиватися провідних позицій у церковно-громадських установах, наприклад — бути членом дирекції в Інститутах, в Колегії, в Консисторії УГПЦ і в центральній управі СУС.

4. Цей з'їзд закликає відділи надалі допомагати нашій молоді, зорганізованій в відділах СУМК, морально й матеріяльно, а також допомогти в організуванні відділів ТУС у місцях, де їх досі немає.

5. З'їзд закликає наші відділи всебічно допомагати праці РУШ Західньої Єпархії УГПЦ, в справах шкільництва та **піддержувати** новий освітньо-культурний проєкт РУШ, використовуючи фінансову допомогу федерального уряду.

6. З'їзд вітає заходи провінційного уряду Альберти в справах організування „Садочків" для виховання дошкільних дітей в українській мові при державних школах. Одночасно з'їзд закликає батьків поцікавитисї цією справою і допомогти в заходах „Асоціяції Українських Учителів" та провінційного уряду в цьому напрямі.

Секретарки: **Марія Керніцька і Єлисавета Прокіпчук**

Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки у Брентфорді, вшановуючи світлу пам'ять наших покійних членкинь, які за життя вкладали свій труд у громадську працю, а які відійшли від нас на вічний спочинок: бл. п. Анна Горбуль, Лідія Вігбург, Марія Яремій, Катерина Тріска, Анна Ратушняк, Галя Продан, в їх світлу пам'ять замість китиці квітів складаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

За управу — Марія Іванець, секр.

— — — —

У світлу пам'ять нашого незабутнього батька і мужа, бл. п. Андрія Короля, замість китиці квітів складаю 5.00 долярів на прес. фонд журнала „Промінь".

Марія Король, Кемсак, Саск.

ЛИСТ

Присвячую цей лист моїй дорогій мамі Домці Рудачек-Угран у день її народження. Кладу китицю живих квітів біля святої ікони, що перед нею ми колись на фармі молились і засилаю 5.00 дол. на журнал „Промінь".

* * *

Дорогі мої Мамо!

Пишу цього листа до Вас, бо здається мені, що лише в цей спосіб я зумію висловити мою любов до Вас і подяку.

Линуть мої думки в часи мого дитинства і юних літ. Пригадуються часи повні Вашої материнської любови. Пишу в часи Великого посту і схиляю голову перед Вашим поважним віком — 86-им роком життя. Вшановую Вас, Мамо, і хочу пригадати одну подію в нашій родині, яка стала дороговказом у моїм житті.

„Наближається Великдень, а в нас немає муки, щоб спекти паску і бабку" — скаржились Ви. Тато у той час лежали тяжко хворі у шпиталі по важкій операції.

У золотих рамках мого серця залишився ще один образ. Стоїте Ви, Мамо, а довкола Вас дев'ятеро дрібненьких діточок. Ви нас усіх скликали перед образами святих, казали бити поклони, бо так годиться робити в часі посту; відтак ми всі стали на коліна і молилися. Просили Бога, щоб наш тато вернувся додому здоровим на Великдень. Видно, що молитва наша була щира, бо того самого дня сусід Іван, вертаючи з млина, лишив нам аж три мішки муки на паску. І Великдень наш того року був дуже щасливий, ми мали посвячену паску і додому вернувся до нас видоровілий наш тато.

Дорогенькі Мамо, признаюсь Вам, що я сильно тоді повірила в те, що Бог творить чуда, коли люди щиро моляться. Сьогодні, Мамо, я схиляю перед Вами свою голову за те, що Ви мали таку велику віру в Бога і що Ви так уміло передали її своїм дітям.

Великого матеріяльного маєтку Ви нам не передали, а зате научили нас як по-християнському жити. І я дякую Богові, що дав нам таку розумну і рішучу Маму. Хай же Боже благословення буде з Вами, щоб Ви ще довгі роки втішалися кріпким здоров'ям.

Щирі побажання Вам, дорогі Мамо, у день Вашого народження і з любов'ю,

Ваша дочка **Іванна Дженис**

Відділ ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні, з нагоди свята День Матері, вітає всіх українських матерів та складає їм найкращі побажання здоров'я, радости, успіхів і на „корсаж" складає 10.00 дол. на журнал „Промінь".

За відділ — Р. Петращук, реф.

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК У САСКАЧЕВАНІ

Провінційний З'їзд Союзу Українок у Саскачевані відбувся в днях 9 — 10 листопада 1973 р.

Офіційне відкриття відбулося 9 листопада о 9 год. вечора. Окрему сесію СУК почато молитвою, яку провела добр. Л. Удод. Ділову сесію відкрила голова пров. управи СУК на Саскачеван пані Катруся Шолтер. Вона привітала гостю з централі СУК, пані С. Василишин, делегаток, гостей та всіх учасників.

До почесної президії ввійшли пані: С. Василишин, М. Гарбус, О. Гавриш і О. Андрущак. На секретарок з'їзду покликано Е. Табашнюк і С. Ґрибу. До резолюційної комісії ввійшли пані: А. Ваврух, П. Барабаш і К. Маліцька, а до номінаційної пані: О. Гавриш, Е. Табашнюк, М. Гарбус, М. Пернаровська і А. Кіщук. При реєстрації працювали пані: М. Воронюк і С. Стратійчук.

Слідуючі делегатки склали привіти від відділів: С. Ґриба ім. Княгині Ольги, Кадворт; А. Ваврух — ім. Доньки України, Ріджайна; Е. Бойчук — ім. Лесі Українки, Кіндерслей; П. Барабаш — ім. О. Басарабової, Гефорд; А. Іванчук — ім. О. Кобилянської, Витков; М. Сохоцька — ім. О. Пчілки, Норт Бетлфорд; добр. Г. Тетеренко — ім. О. Басарабової, Вакав та О. Андрущак — ім. О. Кобилянської, Саскатун.

Пані Андрущак сказала, що місцевий відділ в Саскатуні існує вже 50 літ, та що починає нову сторінку на друге 50-ліття. Також розказала про свої приємні враження з Конгресу СКВУ, який відбувся в Торонті, Онт., 1 — 4 листопада 1973 р. Особливо потішаючим явищем було те, що всі учасники, а зокрема наша молодь вживали постійно українську мову у своїх нарадах і т. п.

З черги голова К. Шолтер прочитала писемні привіти від відділів: ім. О. Пчілки, Бюкенен — Ю. Талпаш; ім. Олени Пчілки, Йорктон — добр. Стеценко; ім. О. Кобилянської, Тідор — А. Кулик; ім. Марковичевої, Канора — добр. О. Бойчук. Після привітів вив'язалась широка дискусія учасниць над різними питаннями. Всі присутні почували себе як одна родина і свобідно брали участь в нарадах та висловлювали свої думки. Сесію закрито — а членкині провінційної управи гостили учасників з'їзду перекускою.

В суботу, 10 листопада, о 9 год. ранку, сесію відкрила голова К. Шолтер. Молитву провела добр. Г. Тетеренко. Присутні хвилиною мовчанки вшанували пам'ять спочилих членкинь Союзу. Відтак пані К. Шолтер привітала відділ ім. О. Кобилянської в Саскатуні з нагоди 50-ліття існування, та новозорганізований відділ СУК при громаді Всіх Святих у Саскатуні.

Звіт з минулорічного з'їзду, який відбувся в Йорктоні, прийнято на внесок пров. секр. М. Воронюк та М. Пернаровської. Пані С. Стратійчук представила гостю з Централі пані С. Василишин, вказуючи на її заслуги в нашому громадському житті. Почавши від 1929 р., вона постійно є в проводі, займаючи різні становища в Союзі і т. п. Від 1968 р. є референткою українського шкільництва. Написала два підручники для українських шкіл, а над третім працює.

Пані С. Василишин в заступстві голови Союзу Українок, пані С. Пауш, у своїй привітальній промові звернула увагу на виховання молоді. Батьки повинні більш звертати увагу на виховання своїх дітей, підкреслюючи, що молодь це наша майбутність.

Голова К. Шолтер склала подяку С. Василишин і прочитала звіт, який був надрукований і доручений приявним.

На загальній сесії панна Маруся Лазарович висвітлила в кольорах прозірки народньої ноші. У своїм короткім і змістовнім слові дала заклик про збірку експонатів до музею Союзу Українок Канади. Пані Ц. Качковська звернулася до присутніх з проханням, щоб фінансово підтримували збірку на будову музейного будинку.

На бенкеті у суботу ввечорі пані К. Шолтер привітала пані С. Василишин, представницю крайової управи Союзу Українок Канади і пришпилила їй корсаж. Пані М. Гарбус, вшановуючи нашу молоденьку голову Катрусю Шолтер, пришпилила їй корсаж від пров. управи.

Після бенкету вечір закінчився забавою, на якій грали наші молоді сумківці українські мелодії: Ігор Папіш на гармонії, Богдан Боднарчук на гітарі і Євген Данилюк на барабані.

На організаційний і стипендійний фонд жертвували:

По 25.00 дол. — ім. О. Кобилянської — Саскатун; ім. Св. Ольги — Айтуна.

По 15.00 дол. — ім. М. Маркович — Канора; ім. О. Кобилянської — Тідор.

По 10.00 дол. — ім. О. Пчілки — Йорктон; ім. О. Кобилянської — Витков; ім. О. Пчілки — Норт Бетелфорд; ім. Княгині Ольги — Кадворт; ім. О. Басарабової — Вакав; ім. Доньки України — Ріджайна; ім. О. Басарабової — Гефорд; пані Ю. Талпаш, Бюкенен.

По 5.00 дол. — пані: Л. Удод — Саскатун, А. Скоробогач, Е. Табашнюк, О. Гавриш, О. Андрущак, М. Гарбус, М. Пернаровська, Е. Заліщук, А. Тріщук, М. Пігач, Е. Никифорук, Е. Білик, П. Турецька, К. Маліцька, Норт Бетелфорд; О. Заставна, Кадвот; А. Охрій, Кіндерслей.

Пані: Є. Кушнір, Ріджайна 4.00
А. Кіщук, Саскатун 3.00
М. Воронюк, Саскатун 2.00
Д. Боклащук, Саскатун 2.00
А. Ваврух, Діджайна 2.00
Р. Левицька, Саскатун 1.00

На пров. стипендійний фонд склали:

Пані: Соня Стратійчук, Саскатун 10.00
Марія Пернаворська, Саскатун 5.00
Відділ ім. Л. Українки, Ватсон 3.00

Провінційна управа Союзу Українок в Саскачевані на 1974 р.: голова — Катруся Шолтер, уступ. голова — Оля Гавриш, 1-ша заст. — Анна Скоробогач, 2-га заст. — Розалія Гнатюк, 3-тя заст. — Оля Андрущак, 4-та заст. — Целіна Качковська, рекордова секретарка — Анастасія Кіщук, кореспонд. секр. — Соня Стратійчук, касирка — Анна Тріщук. Референтки: мистецтва — Параня Турецька, садочків — Марія Гарбус, культури і освіти — Оля Кей, стипендії — Оля Андрущак, „Променя" — Людвіня Сарчук, шкільництва — Богдана Грицак, представниця до пров. СУМК — Катруся Шолтер, зовнішніх зв'язків і прав людини — Анна Холод, контрольна комісія — Марія Пернаровська, Емілія Табашнюк, Єлисавета Заліщук.

Соня Стратійчук, секр.

З'ЇЗДОВІ УХВАЛИ

1) Учасниці цього провінційного з'їзду в Саскачевані висловлюють признання уступаючим членкиням провінційної управи за їхню щиру працю і заразом вітають нововибраних членкинь управи.

2) Цей з'їзд уповноважнює провінційну управу СУК

„Як на тії чорнобривці погляну..."

Кожен народ має своїх улюбленців, квіти, які символізують його Батьківщину. До таких на Україні належать чорнобривці. Ці квіти невід'ємні від українського пейзажу, пов'язані з українським побутом, оспівані народом у багатьох піснях, їх абриси можна впізнати в будь-яких народних візерунках на рушниках, вишивках, ковдрах, на керамічному посуді, майолиці, по стінах хат тощо.

Ці квіти — прихідці з далекої суворої країни кактусів — Мексіки. Дуже давно, майже зразу ж після відкриття Америки, їх завезли до Європи конкістадори — завойовники Нового Світу. На чужині ці рослини швидко розмножилися й помандрували далі разом з „торговими людьми", а можливо, й дипломатичні стосунки (обмін посольськими делеґаціями тощо) допомогли їм дістатися чудових степових просторів України, де щедра земля приголубила „мандрівників" і викохала.

Чорнобривці мають ще одну назву, ніжну і ліричну, — оксамитки (бархатці). Належать вони до великої родини складноцвітних, тобто є родичами айстр, хризантем, жоржин та інших відомих квітів з суцвіттями-кошиками. Наукова назва чорнобривців — тагетес. Бувають серед них однорічні та багаторічні види. У всіх видів стебло гарно розгалужується і утворює кущ від 20 до 120 см. заввишки.

Звичайно культивують такі види чорнобривців: струнні, розпростерті та відмічені, від яких виведено селекціонерами багато сортів.

У першого з перелічених видів, чорнобривця струнного, квіти (тобто суцвіття) досить великі, 5—10 см в діяметрі, повні, жовті або темно-жовтогарячі. Кращі його сорти — Флорібунда, Ґольден Ґельб, Ґолддолар.

У другого виду суцвіття набагато менші, (3.5—5 см) повні або прості, жовті, жовтогарячі або темно-червоні, наче оксамитові. Відмінною особливістю цього виду є розлога форма куба, який іноді сягає до 70 см заввишки. Кращими сортами чорнобривця розлогого вважаються Оранжфламме та Фойєрбал.

Третій вид виправдовує повністю свою назву. Він дійсно „відмічений" серед останніх компактністю свого кущика, який сягає від 20 до 50 см у висоту. І хоча квіти у нього досить дрібні, прості, жовті, або, жовтогарячі, їх на кущі дуже велика кількість.

Чорнобривці теплолюбні рослини (адже вони прихідці з теплих країн), дуже стійкі щодо умов посухи, і не вередливі до складу ґрунту. Але найбільш щедро квітують і ростуть на ледь лужних ґрунтах, та яскравому сонячному місці. Вони дуже легко переносять пересадку в будь-якому віці. Розмножуються насінням і часто дають самосівні рослини. Насіння висівають у відкритий ґрунт або в холодні парники в квітні. Коли сходи підростуть настільки, що їх можна розсаджувати, провадять пікірування (розсаджування) на місця — по грядках або на клумби. Але можна висівати і зразу ж на грядки, тільки сіяти рідше.

Розсаду, підготовлену у парниках, висаджують на клумби в травні на відстані 20 ×40 см. Догляд за рослинами звичайний: вчасний полив, розпущування ґрунту, прополювання від бур'янів. Цвітіння починається через півтора-два місяці після посіву і триває аж до приморозків.

З допомогою низькорослих сортів чорнобривців прикрашають клумби, створюють рабатки, великі яскраві групи на газонах у парках, озеленяють балкони, лоджії і навіть вирощують у горщиках для ранньо-весняного цвітіння в кімнатних умовах.

С. М. Приходько

скріпити стипендійний фонд закликами до відділів, щоб підвищили свої фінансові зобов'язання.

3) Цей з'їзд вітає посилену працю Ради Української Школи Середньої Епархії і висловлює подяку за їх провід, труд, та за невтомну працю в українськім шкільництві.

4) З'їзд вітає відділ СУК ім. О. Кобилянської в Саскатуні з нагоди 50-ліття їхнього існування.

5) З'їзд вітає новозорганізований відділ СУК при громаді Всіх Святих в Саскатуні.

6) З'їзд закликає членкинь Союзу Українок Канади до збірки музейних речей, та щоб кожний з нас доклав якнайбільше старань за пожертвами на будову музейного будинку.

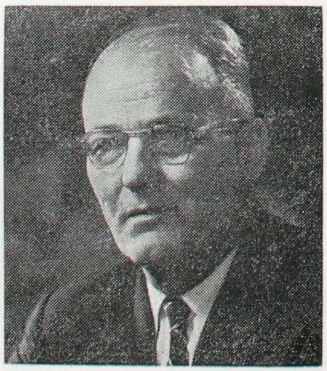

У світлу пам'ять мого дорогого батька, бл. п. Михайла Материна, який упокоївся 26 травня 1973 року, у пам'ятку перших роковин смерти, замість китиці весняних квітів на його могилу засилаю 20.00 дол. на журнал „Промінь".

Мирослава Яремко, Торонто

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Відділ Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні складає нев'янучі вінки у пам'ять наших трьох членкинь, а саме:

Бл. п. Марії Сліпченко, яка відійшла у вічність 4 вересня 1973 року.

Бл. п. Марії Олинич, яка відійшла у вічність 12 лютого 1974 року.

Бл. п. Параски Угрин, яка відійшла у вічність 1 березня 1974 року — в їх світлу пам'ять замість квітів на свіжі могили засилаємо 30.00 дол. на журнал „Промінь".

За відділ Р. Петращук, реф.

— — — —

У сороковий день по смерті моєї дорогої сестри, бл. п. Марії Садов'як, яка упокоїлась 15 лютого 1974 року у Вінніпегу, в її світлу пам'ять замість квітів на свіжу могилу складаю 5.00 дол. на журнал „Промінь".

Сестра Н. Скоробогач, Вінніпег

— — — —

Кладемо нев'янучу китицю квітів на свіжу могилу дорогого і любого брата, бл. п. Івана Українця, якип упокоївся 15 січня 1974 року і засилаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Ми, засмучені сестри з болем у серці ділимось сумною вісткою зо всіма тими, що знали бл. п. Івана. Дружині і дітям покійного висловлюємо глибоке співчуття по втраті дорогого мужа і батька, а ми, тебе рідний братіку ніколи не забудемо. Хай Всевишній прийме тебе у Свою небесну оселю.

Сестри — Стефанія, Марія, Зоня
і брат Даниїл Українець, Бейриджес, Онт.

— — — —

У світлу пам'ять моєї дорогої родини: минуло 29 років, як мій 22-річний син Василь, пілот офіцер (навігатор) канадійських збройних сил згинув у другій світовій війні на терені Европи, а похоронений на цвинтарі в Йоркшойр, Англія; молодший син Мирон упокоївся 4 липня 1965 року; 27 вересня 1971 року упокоївся мій муж, бл. п. Степан; у другі роковини смерти моєї одинокої розради, донечки Леоніди, яка упокоїлась при кінці липня 1972 року, в їх світлу пам'ять складаю 10.00 дол. на журнал „Промінь" і згадую їх всіх у моїх молитвах.

Христос Воскрес

Мати і дружина Гафія Ґаба-Токарева,
Ґренд Велей, Онт.

— — — —

Членкині Провінційної Управи Союзу Українок Канади на Саскачеван складають нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Степана Гаргари з Гедерлей, Саск., який упокоївся 20 січня 1974 р., дорогого батька нашої голови Катрусі Шолтер. В його світлу пам'ять засилаємо 12.00 долярів на журнал „Промінь", а родині покійного висловлюємо слибоке співчуття.

Соня Стратійчук, кор. секр.

— — — —

Замість квітів на могилу бл. п. Степана Гаргари з Гедерлей, Саск., який упокоївся 20 січня 1974 р., в його світлу пам'ять засилаємо 5.00 дол. на журнал „Промінь", а родині висловлюємо співчуття.

Роман і Соня Стратійчуки

— — — —

У світлу пам'ять моїх незабутніх дорогих родичів: Тата, бл. п. Григорія Труфана, який відійшов у вічність 31 травня 1956 року і Мами, яка упокоїлась 6 травня 1971 року, в їх світлу пам'ять складаю нев'янучий вінок і засилаю 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Дочка Марта Квасниця і родина, Реджайна, Саск.

— — — —

Зберігаючи світлу пам'ять мого дорогого і незабутнього сина Ореста Москалика, який 22-літнім юнаком, у часі другої світової війни 1944 року в м. травні пропав без відомости, в його пам'ять жертвую 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Любляча мати Анна Москалик, Вінніпег

— — — —

У світлу пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Олександра Гуменного, який упокоївся 16 березня 1970 року, складаю нев'янучий вінок і засилаю свій скромний дар 4.00 дол. на журнай „Промінь". (Це справлення друкарської помилки в ч. 4 на стор. 21).

Галина Гуменна, Едмонтон

— — — —

На свіжу могилу мого дорогого брата, бл. п. Йосифа Якіміщака, який упокоївся 3 лютого 1974 року у Вінніпегу, складаємо китицю квітів і засилаємо 5.00 дол. на журнал „Промінь". Спочивай з Богом любий Братіку — хай земля буде тобі легкою.

Сестра Анастасія Стечишин і родина

— — — —

У пам'ять наших дорогих родичів, бл. п. Аксенії і Юрія Старчук — мама упокоїлась 15 квітня 1965 року, а тато 26 січня 1972 року, в їх світлу пам'ять замість нев'янучих вінків складаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Дочка Марія Рогожа з родиною, Васетна, Алберта

— — — —

Складаю нев'янучий вінок 5.00 дол. на журнал „Промінь" в пам'ять Покійної Анастасії Тимчишин, яка упокоїлася в Бозі 6 березня 1974 року, а мужеві Покійної та внукам і правнукам та всій родині висловлюю моє співчуття.

Анна Велещук, Едмонтон

— — — —

Замість квітів на могили моїх дорогих незабутніх: дочки бл. п. Славки Майнерик з Торонта, яка відійшла від нас 28 червня 1968 року і мого мужа, бл. п. Гаврила Гарасима, який відійшов 11 лютого 1970 року, складаю в їх світлу пам'ять 5.00 дол. на журнал „Промінь".

Анастасія Гарасим, Тандер Бей

— — — —

На свіжу могилу бл. п. Марії Михалишин, яка упокоїлась 26 січня 1974 року, й яка на протязі свого життя багато потрудилася для організації Союзу Українок Канади, складаю нев'янучий вінок — пожертву 5.00 дол. на журнал „Промінь". Родині Покійної Марії Михалишин висловлюю глибоке співчуття.

Анна Велещук, Едмонтон

— — — —

У треті роковини смерти нашої дорогої сестри, бл. п. Одарки Д. Яреми, яка упокоїлась 7 квітня 1974 року у Вінніпегу, складаємо нев'янучий вінок у світлу пам'ять Покійної і засилаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Сестри — Анна Воробець і Вікторія Пушка, Ванкувер

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Складаємо нев'янучий вінок у світлу пам'ять нашого дорогого батька і мужа, бл. п. Михайла Стечишина, який відійшов від нас у вічність ніколи незабутого 16 лютого 1964 року, замість вінка засилаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина Анастасія і діти, Келґари, Алта.

— — — —

У п'ятнадцяті роковини смерти мого дорогого мужа і батька бл. п. Антона Скоробогача, який упокоївся 9-го травня 1959 року, замість квітів на його могилу складаю 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина Анастасія і дочка Оля з родиною, Вінніпег.

— — — —

У світлу пам'ять моєї братанки бл. п. Орисі Ґайовської з Кудриків засилаю замість китиці квітів на видавничий фонд журнала „Промінь" 11.00 дол.

Анастасія Забродська, Ленсінґ, Міш.

Замість квітів на могили наших Матерів, бл. п. Анастасії Григорчук і бл. п. Домцелі Пелихатої, з теплою згадкою у День Матері. Складаю $25.00 на журнал „Промінь".

Марія і Михайло Григорчук.

Перший ряд зліва направо: Х. Яцишин, М. Шпитковська — фінанс. секретарка і опікунка Молодшого СУМК., добр. А. Міненко — рек. секретарка й опікунка СУМК., Т. Д. Лиса — голова, М. Шпитковська — господиня, М. Бурак — заступниця і А. Мельник; другий ряд: С. Шпитковська, М. Дацiв, В. Ткаченко і М. Гусак — сестриці. Е. Волошин, О. Гусак — касирка, Н. Озимчук, П. Бойчук, М. Василечко — сестриця і член Контрольної Комісії, К. Дубчак. Бракує на знимці М. Нечай. (Поновно поміщена знимка відділу ім. К. Ольги в Ґрімсбі з ч. 3 з поправленими підписами).

У ПАМ'ЯТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Тандер Бей, Онт.

Місяць лютий є місяцем Лесі Українки і кожного року наш відділ старається дотриматись, щоб це свято відбулось в його святочній атмосфері. І так 24 лютого ц. р. у передній частині залі прекрасно убраний вишиваними рушниками був портрет поетки, по боках живі квіти.

Свято відкрито концертовою точкою, в якій брали участь наші членкині. Голова, пані Варвара Бойко, склала теплий привіт нашим гостям з церкви Св. Благовіщення, нашим членкам і членам громади, які до нас прибули. Вона сказала, що Свято Лесі Українки повинно бути не лише для жінок, але для цілої громади.

В програмі брали участь: Софія Мендик — „Присвята Лесі Українці". Михайлина Гарасимчук прочитала оповідання Л. Українки „Біда навчить". Добродійка Зміївська вибрала статтю „Музей Лесі Українці". Орися Яремчук з почуттям прочитала вірш Лесі Українки „Поворіт". Анна Стасів прочитала вірш Олени Журливої „Пам'яти Лесі Українки".

Всечесний о. Зміївський склав гратуляції членкам за їх посвяту і працю для свого народу. Кінцеве слово виголосила Теодора Липвин, дякуючи виконавцям святочної програми, а громадянству за прибуття на імпрезу і попросила всіх залишитися на чай.

Під час павзи о. Зміївський закликав жіноцтво до збірки на „Промінь". Збірка принесла 25 дол.

А. Стасів

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

„Без надії таки сподіватись,
Буду жити, геть думи сумні."
Л. Українка

В четвер, 28 лютого, о годині 7.30 вечером, відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки при церкві Св. Михаїла святкував роковини найбільшої нашої поетеси Лесі Українки.

Хоч програма свята була скромна, однак цінна своїм змістом. Портрет поетки членкині прибрали вишитим рушником та квітами, а поруч них були розложені твори Лесі Українки та журнали.

Програму свята відкрила голова відділу Оксана Гриньків, яка привітала присутніх і попросила до молитви. Вступне слово виголосила Марія Іванець, яка також керувала програмою. Реферат про життя і творчість Лесі Українки чутливо і зі зворушенням відчитала молода членкиня Анна Гуцул. Цінний альбом — збірка знімок родинного дому поетки представила з поясненнями Софія Іванків.

Мило було почути молоденьку ученицю Рідної Школи Калину Гриньків, яка разом зі своєю матусею читали вірш Лесі Українки. Гимн — „Моя Україно" продеклямувала А. Перожак. Кінцеве слово виголосила Анна Шалай, в якім склала подяку учасникам свята і провела збірку на журнал „Промінь" в 17.00 дол. Спільним співом гимну „Ще не вмерла Україна" закінчено роковини нашої поетки.

Після програми відбувся чай та розігравка образа (православний хрест), що його по-мистецькому вишила і подарувала до відділу наша довголітня і жертвенна членкиня Марія Довголіс. Ми дуже вдячні пані Довголіс за її щедру поміч нашому товариству, за її артистичні писанки, які вона подарувала на розігравку нашого базару та Великодного печива.

А. Перожак

СВЯТО ЧЛЕНСТВА

Вінніпеґ, Ман.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці в Вінніпегу кожного року улаштовує Свято Членства. Ціллю цього свята є вшанувати заслужених членкинь відділу та заімпонувати молодшим в громаді ставати в ряди Союзу. Це свято також дає нагоду пригадати членству цілі нашої організації та їх завдання.

Святочна імпреза відбулась в катедральній авдиторії дня 20 лютого 1974 р., за ініціятивою Комітету Членства, що його очолює пані А. Назаревич, яка також керувала програмою.

Настоятель катедри о. С. Симчич відкрив свято молитвою. Слідувала хвилина мовчанки, вшановуючи членкинь відділу, що відійшли у вічність.

Святочну доповідь виголосила заст. голови Провінційної Екзекутиви на Манітобу, добр. Юстина Лучак, яка промовляла на організаційну тему. У своїй цінній доповіді добр. Лучак з'ясувала ідеал приналежности до організації, як служіння своєму народові, зупинилась над поодинокими точками статуту та над завданням членкинь Союзу супроти своєї організації. Доповідачку представила заст. голови відділу, пані Галина Бабій, а слово подяки склала панна Марія Марко.

Голова відділу, пані Соня Бейзик, забравши слово, вшанувала уступившу голову відділу, пані Галину Богонос, склавши їй признання за умілий провід та посвяту на пості голови відділу за минулих два роки і вручила на пам'ятку даруночок. Пані Богонос, прийнявши дарунок та признання, сказала, що до успіху праці у відділі, то у більшій мірі заслуговує собі саме членство, бо без їхньої кооперації не осягнулося б успіхів.

Предсідниця представила 6 новописаних членкинь до відділу, а саме пань: О. Ковальчук, добр. Равлюк, Ґ. Русин, М. Гузиль, С. Анклевич і В. Чубей.

Програма вечора переплілась концертовими точками: гру на фортепіяні виконав сумківець Юліян Назаревич, а жіночий хор під диригентурою пані Ольги Завісляк відспівав три пісні.

Закриваючи святочну програму, голова, пані Бейзик, склала подяку організаторам та виконавцям за примірний та приємний вечерок, і запросила всіх на чай.

Є. Білич, прес. референтка

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Реджайна, Саск.

Заходами культурно-освітнього комітету у відділі Доньки України в Реджайні, відбулись Святочні сходини в честь двох визначних постатей української літератури, поетеси Лесі Українки і письменниці Ольги Кобилянської.

На столі, застеленім вишиваним обрусом і прикрашенім квітами, стояли убрані рушником портрети Лесі Українки і Ольги Кобилянської. Свято почато молитвою, яку проказала добродійка Савеля Рибалка, голова відділу, пані Є. Кушнір відкрила свято вступним словом, пояснила значення таких сходин, а тоді покликала пані С. Криптул, щоб перевела програму. Пані С. Криптул привітала гостей і членкинь і сказала, що наша програма скромна, але святочна. Реферат змістовний і добре опрацьований про життя й творчість прочитала пані О. Масиник і подала коротку біографію

поетеси, а особливу увагу звернула на ті обставини, в яких виростала Леся Українка, та на те дбайливе виховання, яке дала своїм дітям свідома і любляча мати Олена Пчілка. Другий реферат уміло із почуттям прочитала пані Ю. Онишко про літературу письменниці Ольги Кобилянської. Кінцеве слово сказала пані С. Криптул, подякувала пані А. Мудрій за її поміч, паням за читання реферату, а також учасникам, що своєю присутністю звеличали свято, і запросила на чай з перекускою.

З нагоди цієї імпрези відділ переслає на пресовий фонд „Променя" 17.85 дол. та складає побажання успіхів у дальшій праці журналові.

Анна Мудра, рефер. освіти

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ І СОФІЇ РУССОВОЇ

Заходами культурно-освітнього комітету при Відділі Союзу Українок у Ванкувері влаштовано в неділю, 24 лютого 1974 р., святочну академію в честь Лесі Українки і Софії Руссової.

Голова Відділу пані Л. Митрук в своєму вступному слові сказала, що рік-річно відділ вшановує свою патронку Лесю Українку, а в цьому році ми одночасно влаштовуємо ще одну видатну постать — Софію Руссову.

Леся Українка здобула найпочесніше ім'я поетеси в нашій і світовій літературі. Вона була ліриком, прозаїком, драматургом, літературним критиком і перекладачем іншомовних творів.

Софія Руссова визначна вчена, письменниця та громадська діячка; хоч її батьки не були українського походження, вона, виростаючи на Україні, полюбила її, й ціле своє життя посвятила для добра українського народу.

В концертовій частині програми виступив мужеський хор, який під акомпаньямент панни Х. Єлиняк виконав „Молитву". Жіночий хор під керівництвом пані Є. Єлиняк виконав „Вечірню годину", слова Л. Українки, муз. С. Яременка, а на закінчення академії мішаний хор під керівництвом пані Є. Єлиняк виконав „Ой, не зникли золотії терні" — слова Л. Українки, муз. С. Яременка.

Доповідь про Лесю Українку виголосила голова культ-освітнього комітету пані Є. Єлиняк. Доповідь на тему „Світогляд Лесі Українки" була цікава, глибока своїм змістом і цитована великою кількістю висловів з поезій Лесі Українки. Доповідачка підкреслила, що поетеса віддала ввесь свій поетичний талант не лише своєму народові у боротьбі за його національне визволення, але і на вжиток всьому людству. Поетеса була глибоко віруюча і тому вона переносила великий душевний конфлікт — християнську любов до ближнього і ненависть до ворогів свого народу.

Другу, добре опрацьовану доповідь про життя, творчість і громадську діяльність Софії Руссової виголосила добр. К. Бублик. Доповідь була дуже інформативна. Софія Руссова — це визначна українська письменниця, педагог та журналістка 20-го століття. Дуже важливою рисою її діяльности було те, що вона могла поєднати три великі обов'язки, а це обов'язок матері, дружини і громадської діячки.

На закінчення академії голова пані Л. Митрук висловила щиру подяку учасникам програми та усім присутнім і рівнож вшанувала уступившу голову пані Н. Воробець, яка через останніх п'ять років (і раніше 2 роки) очолювала наш відділ.

Концертову частину програми закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна", а потім відбулося чайне прийняття для всіх присутніх.

Олена Дзюбенко

ДЕНЬ ЧЛЕНСТВА
Валей, Б.К.

У неділю, 17 лютого 1974 року, старанням місцевого Відділу Союзу Українок Канади в Валей, Б.К., відбулася успішна імпреза — День Членства з чайним прийняттям. Після Богослужения на заклик о. Пароха всі вірні перейшли до парафіяльної авдиторії, у якій працьовиті членкині заздалегідь приготовили за декоративними прибраними столами чай.

Предсідницею і господинею святочної імпрези була пані Марта Лебедович, яка попросила о. Пароха провести молитву. Предсідниця відкрила, після чайного прийняття, програму і пояснила приявним про значення цієї святочної імпрези — День Членства, і виголосила цікаву доповідь про значення дотичного відзначення, та розповіла де-що з літературної творчости патронки відділу Ольги Кобилянської та української поетеси Лесі Українки.

Слідувало слово пані Люби Кут-Шевчук — голови Провінц. Екзекутиви на Бр. Колюмбію, яка склала подяку за запрошення і представила головну доповідачку пані Емілію Остапчук з Ванкуверу. Пані Емілія Остапчук у своєму докладі накреслила цілий ряд важливих питань і мотивуючи та насвітлюючи їх до ролі українсько-канадської спільноти, а головно говорила про збереження української культури. Подяку шановній прелегентці висловила Марія Москалюк.

За цим слідувало висвітлення деяких світлин з народного мистецтва, архіву та музеїв. Висвітленням занялися п-во Шевчуки з Ванкуверу, а коментарі до світлин давала пані Люба Кут-Шевчук. Присутні мали нагоду побачити історичну ношу наших славних предків, як от за княжої доби і за часів гетьманщини та козаччини, прекрасні українські національні строї (ноші), чудові вишивки й писанки.

На цім місці управа відділу у Валей складає щиру й теплу подяку пані Любі Кут-Шевчук, голові Пров. Екзекутиви і пані Емілії Остапчук за їх участь і доповідь, усім членкиням і молоді СУМК, що так старанно допомагали наливати чай. Членкині прилагодили дуже смачну перекуску.

Наш відділ в Валей з цієї нагоди засилає на прес. фонд журнала „Промінь" 25.00 дол.

Надя Боярчук, референтка

ПРИЙНЯТТЯ В ЧЕСТЬ П-ВА КОРОПАТНІЦЬКИХ
Валей, Б.К.

В неділю, 2 лютого, по Службі Божій, відділ Союзу ім. О. Кобилянської улаштував чайне прийняття з нагоди одруження вдруге нашої членкині, бувшої пані Натарось з паном Коропатніцьким.

Після відправи в церкві всі перейшли до церковної залі. Тут наш парох прот. о. П. Блажук привітав новоженців, всі спільно відспівали „Отче Наш" і многоліття п-ву Коропатніцьким. Після перекуски о. Блажук розказав вкоротці про громадську працю п-ва Коропатніцьких при церкві. Від усіх присутніх гостей пані Боярчук склала привіт, побажала їм щастя, здоров'я та всього добра і вручила їм подарунок.

П-во Коропатніцькі щиро подякували своїм приятелям за честь і таку милу несподіванку і з тієї нагоди склали 10.00 дол. на журнал „Промінь".

П-ву Коропатніцьким бажаємо многих літ!

Надія Боярчук, рефер.

ПОХОРОН

Бл. п. МАРІЇ МИХАЛИШИН
Едмонтон, Алберта

В суботу, 26 січня 1974 р., упокоїлась в Бозі Марія Михалишин, почесна членкиня Української Православної Катедральної Громади Св. Івана Хрестителя, основоположниця й почесна голова відділу Союзу Українок Канади при Катедральній Громаді Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, членкиня й меценат Інституту Св. Івана Золотоустого — колись Інституту ім. М. Грушевського, віддана й жертвенна робітниця своєї церковно-громадської ниви, найдорожча Мама, люблячa Бабуня і Прабабуня, сердечна теща для зятя та невістки.

Похоронні відправи, що їх очолював Високопреосвященніший Владика Архиєпископ Андрей в сослуженні парохів Катедрального Собору Св. Івана Хрестителя, відслужились за таким порядком: у вівторок, 29 січня 1974 р., о год. 8-ій вечора, відслужено Велику Панахиду-Парастас при співучасті катедрального хору під диригентурою Романа Солтикевича. Після Парастасу, того вечора, проповідував в Катедральному Соборі прот. Олександер Хом'як, який за основу своєї проповіді навів слова Святого Письма: „Добре слуго добра й вірна У малому ти була вірна, над многими тебе поставлю!" Прот. Олександер Хом'як підкреслив у своїй проповіді, що пам'ять про покійну Марію Михалишин житиме у серцях членів Катедральної Громади та в серцях членів відділу Союзу Українок й Інституту Св. Івана Золотоустого в Едмонтоні по віки вічні, бо для Церкви, організації та українських самостійницьких установ — Інститутів обоє Михалишини, бл. п. Григорій і Марія потрудилися й попрацювали.

Другого дня, 20 січня 1974 р., в середу о год. 10.00 ранку служився чин Похорону у сполуці з Божественною Літургією. Високопреосвященніший Владика Архиєпископ Андрей, після Святої Євангелії виголосив проповідь. „Друг наш Лазар заснув" (Ів. 11:11) — тими словами розпочав Владика Андрей своє слово, вказуючи на те, що сам Христос Спаситель назвав смерть сном, по пробудженні якого ми будемо насолоджуватись вічним щастям, коли тільки під час нашого земного життя ми пам'ятаємо про наше призначення наслідувати вічне життя, що його Господь Бог приготовив для тих усіх, що Його люблять.

Наша у Христі сестра Марія, разом зо своїм покійним чоловіком, з великою посвятою й сильною вірою працювала для добра й розвитку своєї відродженої на вільній канадійській землі рідної Української Православної Церкви, для своєї родини й своїх ближніх у різних культурно-освітніх організаціях, а тому ми віримо, що її перехід від земного, повного великих трудів життя, до вічного був солодким сном праведних, щоб пробудитись до життя вічної щасливости. Новопереставлена наша у Христі сестра Марія мала велику радість разом зо своїми дітьми, внуками й правнуками втішатися 50-літнім Ювілеєм Катедральної парафії Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, яку то радість вона висловила у своєму листі, не маючи можливости, з огляду на стан здоров'я брати участь в ювілейному бенкеті, такого глибокого змісту:

„Позволю собі висловити моє глибоке задоволення і радість із зросту парафії Св. Івана, що заміри мойого покійного мужа Григорія Михалишиного та інших громадян, що відважно й з великою посвятою та сильною вірою, 50 років тому, розпочали колосальне діло — будову Української Православної громади в Едмонтоні й що ця праця увінчалася таким великим успіхом. Були такі одиниці, які пророкували новій громаді найбільше два роки існування. Були й такі, що сиділи збоку і чекали, що станеться, але тих 12 основоположників, які так завзято і віддано взялися до праці, непохитнулися ані на крок, а продовжували ту муравлину працю, яка була так дуже потрібною на початках існування нової громади. Згодом, більше і більше членів записувалися, і разом працювали на добро парафії Св. Івана, яка за роки розвою стала Катедральною громадою, як також одною з більших громад Канади."

Свойого листа закінчує Покійна Марія так:

„Бажаю Українській Православній парафії Св. Івана якнайкращих успіхів у майбутньому, щоб вона дальше розвивалася і завжди була осередком церковно-громадського життя між українцями в Едмонтоні."

Високопреосвященніший Владика Андрей підкреслив, що покійна Марія Михалишин залишила по собі тільки добрий спогад та глибокий жаль і світлу пам'ять. Висловами співчуття для родини закінчив Владика своє слово над домовиною Покійної Марії. Перед послідним цілуванням, прощальне слово сказав митр. прот. Ф. Керніцький.

За обов'язком віддати останню послугу покійній Марії Михалишин поспішило велике число вірних — усі ті, хто покійну поважав та належно оцінював її труд та працю для Церкви та організації СУК, усі ті, хто покійну любив та знав, поспішили усі ті, які хотіли опечаленій родині облегшити тягар жалю та смутку. Так, у вівторок, 29 січня, як також в середу, 30 січня, в часі похоронних відправ члени відділу Союзу Українок Канади при Катедральній Громаді Св. Івана Хрестителя держали свічки в пошані до покійної Марії Михалишин, яка 1926 року засвітила першу свічку для зорганізування жіночого товариства при церковній громаді, та яке стало зав'язком — початком відділу Союзу Українок Канади в Едмонтоні. Похоронено покійну Марію Михалишин на Едмонтон цвинтарі при 107 авеню, біля могили Григорія Михалишина — мужа покійної, який упокоївся 11 грудня 1970 року.

Пролунало останнє Вічная пам'ять, запечатано гріб, а на опущену домовину падали грудочки канадської землі, яка прийняла у свої обійми незабутню Маму, люблячу Бабуню і Прабабуню, віддану та ревну працівницю Української Православної Церкви, організації Союзу та Інституту! Хай канадська земля буде Тобі легкою! Вічная Їй Пам'ять і блаженний спокій!

З приводу похорону покійної Марії Михалишин, згідно з бажанням родини, був заряджений Нев'янучий вінок у вічний спомин спочилої Слуги Божої Марії Михалишин, який призначено на дальшу прикрасу-розмалювання Катедрального Собору Св. Івана Хрестителя, та який приніс суму 1,200.00 дол. У глибокому смутку покійна оставила одну дочку Наталю Базюк, одного сина д-ра Богдана Михалишина, сім внуків: Єлисавету Михалишин, Івана Михалишина, Михася Михалишина і Петра Михалишина, Лелію Гавриш, Мариянну Маковську, Василя Базюка, як також одну сестру — Катерину Васюту. Також двоє правнуків — Дмитрусь і Стефаня Гавриш.

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ПОКІЙНОЇ

Марія Михалишин з роду Олекший народилася 23 травня 1894 р. в батьків Олександра й Анни Олекших у селі Висоцько, повіт Ярослав, Західня Україна. Як 13-літня дівчина прибула зі своїми батьками до Канади 1907 року, які поселилися в околиці Ледук, Алберта. Після трьох років спільного життя з батьками на фармі, Марія Михалишин переїжджає до Едмонтону. Тут стає на працю, нав'язує зв'язки-контакт з такими, яких доля примусила залишити Рідний край — Україну й мандрувати у новий світ. І на диво нам сьогодні, серед тодішніх не надто сприятливих обставин, ті нові поселенці Канади, хоч тоді вони не були свідомі того, стали тими плугаторами, що виорали перші скиби народньо-громадської ниви й засіяли здорове зерно, що й до сьогодні видає здорові плоди. Сьогодні ми маємо в Канаді Українську Православну Церкву, маємо самостійницькі організації, маємо пресу, Інститути — вони виховали кадри провідних людей. В тих часах — ті наші піонери, до яких треба зачислити й бл. п. Марію Михалишин, вони мусіли полягати виключно на здоровий український розум та на почування душі й серця, щоб не загубитися серед незнаних чужих обставин, серед чужого окруження.

1914 року, Марія з роду Олекший виходить замуж за Григорія Михалишина. Обоє Михалишини — на протязі всього їхнього подружнього життя, виявляли багато активности й праці на нивах нашого церковно-громадського життя. Коли тільки засновано в Едмонтоні Інститут ім. М. Грушевського, вони стають членами його, а Покійна Марія Михалишин, разом з іншими жінками ревно та віддано працюють для закріплення цієї установи та дальшого її розвитку. Марія Михалишин завжди цікавилась життям і потребами студентів, які перебували в Інституті й радо їм допомагала. Інститут ім. М. Грушевського, перед відродженням Української Православної Церкви в Едмонтоні, був важливим осередком культурного та освітнього життя українців в Едмонтоні. Він потребував завжди моральної та фінансової піддержки українського громадянства. Марія Михалишин очолює перше підприємство в користь Інституту, т. зв. „Тег Дей", що принесло для Інституту на той час поважну суму — 2.000.00 дол. 1925 року „Український Голос" проголосив великий контест за збільшенням передплатників. Марія Михалишин доклала багато праці та зусиль, щоб здобути для „Українського Голосу" нових передплатників так в Едмонтоні, як також на околицях. Виконала цей обов'язок не для придбання собі слави та розголосу, але для поширення самого „Українського Голосу" та щоб через нього українські поселенці себе духово відроджували. За добре проробл ену працю Марія Михалишин здобула третю нагороду.

Коли в Едмонтоні створилось Українське Православне Братство для відродження УГПЦ, Марія Михалишин щиро допомагає у праці цього Братства. В роках 1924, 1926, 1928, коли то едмонтонську православну громаду відвідував тодішній Владика — сьогодні вже покійний Митрополит Іоан Теодорович, дім Михалишиних з радістю зустрічав Владику, в якому це домі й Владика замешкував на час Візитації. Та найбільше праці Марія Михалишин віддала для товариства Союзу Українок Канади. Вона була одною з основоположниць жіночого товариства в Едмонтоні, яке зорганізувалось 1926 року, а наступного року, 1927, організовує себе у відділ Союзу Українок Канади при громаді Св Івана. Сьогодні це відділ є одним з більших відділів не тільки щодо числа членів, але також є одним з провідних відділів та який дав початок трьом іншим відділам Союзу Українок, які існують та провадять корисну працю при наших церковних громадах міста Едмонтону.

На 25-літньому Ювілеї відділу Союзу Українок Канади при Катедральній Громаді Св. Івана Хрестителя, який відбувся 1951 року, вшановано Марію Михалишин Почесним Членством, як першу передову основательку товариства й довголітню велику працівницю на громадськім та культурнім полі. Треба згадати, що в той час Марія Михалишин займала становище голови відділу при громаді Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні.

У відділі Марія займала важливі становища: голови, скарника, секретарки, очолювала багато різних комітетів: церковний, освітньо-культурний, програмовий, базаровий, добродійний, відвідування хворих, ювілейний та інші. Впродовж 19 років виконувала обов'язок бібліотекарки. Вона завжди цікавилась освітньо-культурним життям громади та організації, сама багато читала й інших заохочувала. Працювала також в крайовій та провінційній управах Союзу Українок Канади. Віддала багато часу для зорганізування відділів Союзу Українок на околицях, куди часто виїздила з доповідями. Впродовж 10 років була головою Видавничого Фонду Союзу Українок ім. Наталі Кобринської. Марія знаходила завжди час для громадської праці, вона належала до церковного хору в 1924—1931 роках, радо ходила з колядою на Церкву та Інститут. Праця на церковній і народній нивах приносила для неї почуття глибокого задоволення та почуття душевного спокою. Але найбільшою радістю для Покійної було те, коли вона бачила, що за батьками таким самим шляхом ідуть їхні діти, внуки й напевно таким самим шляхом підуть і правнуки, які шануватимуть прабатьківську віру, Церкву, рідні духові та культурні надбання.

По виконанні таких обов'язків, могла Покійна, надовго перед своїм упокоєнням залишити всяку працю й відпочивати та втішатися тим, що своїх років життя не прогайнувала. Та одначе, вона до останніх днів вчащала на збори, брала живу участь у праці. Відійшла вона в цього світу в єднанні з Господом Богом, прийнявши перед смертю Святі Таїнства Тіла й Крови Христової.

Далеко від Рідних Земель, далеко від „срібнолентого" Сяну — на вільній канадській землі, на Едмонтонському цвинтарі в тінях хрестів знайшла відпочинок бл. п. Марія Михалишин, найдорожча Мама й любляча Бабуня.

Нехай Всемилостивий Господь оселить душу в Своїх Оселях Небесних,

подасть вічне життя рабі Божій Марії, а серед нас нехай буде по ній Вічна Пам'ять.

Прот. Ол. Хомяк

Подяка

В горю та печалі, засумована родина складає сердечну подяку Високопреосвященнішому Владиці Архиепископові Андрею й Впреп. Отцям Парохам за Похоронні Служби й проповіді. Катедральному Хорові на чолі з диригентом Романом Солтикевичом і п. Петру Паушові — реентові Катедрального Собору за гарний молитовний спів. Усім учасникам Похорону, а зокрема подяка Членам Відділу Союзу Українок при Катедральній Громаді, за останню послугу нашій Покійній Мамі, виявом чого була численна участь у Похоронних Відправах зо свічками в руках і за Ваші Молитви. Подяка Похоронному Заведенню Парк Мемориял. Дякуємо усім тим, що зложили Нев'янучий вінок і Вічний спомин нашої Незабутньої Мами й Бабуні, всім тим, що особисто співчували і розраджували нас в нашому горі та печалі, всім тим, що надіслали квіти та листи співчуття, усім тим, що будь-чим допомогли нам в тих сумних днях нашого життя. Окрема подяка стриєчному братові Петрові Михалишинові за участь у Похороні та за слова розради та співчуття. Подяка нашим Дорогим Паням: Марії Гавриш, Стефанії Пауш й Анні Данилович — які доглянули збірку на Нев'янучий вінок. Сердечна наша подяка! Нехай Господь винагородить вам обильно за все добре, а нашій Мамі й Бабуні подасть вічний спокій.

Наталя й Володимир Базюк,
дочка і зять.
Д-р Богдан і Йосифа Михалишин,
син і невістка.
Внуки й правнуки.

Бл. п. АНЕЛЯ ПІДРУЧНА
Виндзор, Онт.

Дня 10 листопада 1973 року, після довгої серцевої недуги, на 78-му році життя відійшла на вічний спочинок у своїм власнім домі бл. п. Анеля Підручна.

Анеля Підручна, дочка Федька і Юзі Михалюків, приїхала до Канади, до містечка Сифтону, Ман. 1898 року трирічною дитиною. Походила з села Ґустина, повіт Борщів, Західна Україна.

У 1911 році Анеля вийшла заміж

за Василя Підручного, який приїхав зі своїми родичами до Канади 23 січня 1906 року з села Іванкова, з Галичини.

Молоде подружжя замешкало в Теренс, Ман., де Василь Підручний працював на залізниці через 6 років. Тут їм народилось двох синів — Петро і Михайло. 1917 року Василь Підручний заклав собі крамницю споживчих товарів у м. Україна в Манітобі, пізніше з Україна переїхав до Фишінг Риверу, відтак до Арану в Саскачевані, а 1925 року родина переїхала до Стінен у Саскачевані, де Василь далі займався в крамниці торгівлею. 1932 року продав крамницю і відкрив перукарню.

До Виндзору родина Підручних прибула 1941 року, поселилась на малій овочевій фармі, а Василь далі працював перукарем. Тому, що Анеля Підручна багато слабувала, родина виїхала була до Брит. Колумбії для зміни клімату, а коли це не помагало, родина повернулась назад до Виндзору, купила хату близько Української Православної Церкви, до якої вона належала.

Анеля Підручна була активною членкинею у відділі Союзу Українок ім. Лесі Українки. За її 10-річну заслугу як господині в товаристві, членство обдарувало її ручним годинником. В часі 35-ліття відділу вона отримала грамоту 25-літньої приналежности до організації. Чоловік Анелі Василь Підручний помер 24 грудня 1962 року.

Залишила покійна Анеля трьох синів — двох в Америці — Петро в Говтон Гайтс, Іван у Мерит Айленд, а Михайло у Виндзорі; брати — Олекса в Давфині, Ман., Михайло у Верноні, Б.К. і Петро (адреса невідома), дві сестри — Петруня Саламон і Марія Римар та 8 онуків.

Похорон відбувся в соборі св. Володимира 10 листопада. Панахиду і похоронну літургію відслужив о. В. Метулинський. По похороні з цвинтаря всі присутні прибули на поминальний обід до парафіяльної залі, де членкині відділу Союзу зайнялись обідом. Програмою керував о. Метулинський, який завжди відвідував покійну. Від відділу промовляла голова В. Костинюк.

Бл. п. Анеля Підручна була доброї вдачі. Хто лише завітав до неї, вона щиро вітала і гостила, любила помогти іншим у потребі, тому на похорон прибуло поважне число людей, щоб віддати покійній останню прислугу.

В імені родини син Михайло склав подяку присутнім за участь у похороні, членкиням відділу за обід, о. Метулинському за похоронні відправи та всім тим, що чимбудь причинились до похорону.

На нев'янучий вінок присутні склали 132.00 дол. на лавки до церкви, а брати — Семен, Іван та сестра Марія — 15 дол. на прес. фонд „Променя". Хай Господь прийме душу покійної, а пам'ять її завжди буде з нами.

Учасник похорону

ПОПРАВКА

У числі з березня на стор. 22 у дописі з Ґрімзбі має бути „кінцеве слово подяки учасникам програми гостям виголосила заступниця голови пані Марія Бурак (не Бойчук). За друкарську похибку перепрошуємо.

РІЧНІ ЗВІТИ

КАНОРА, САСК.
Відділ ім. М. Маркович

Річні збори відділу відбулися в четвер, 6 грудня 1973 року, в залі Народнього Дому в присутності 52-ох членкинь. Голова відділу, пані Павля Данильчук, відкрила збори, які почато молитвою, що її провів парох о. В. Бойчук. Після молитви о. Парох привітав присутніх членкинь на зборах, дав признання за цілорічну віддану працю для Церкви й громади, побажав успішних нарад у переведенні зборів та добрих успіхів на майбутнє в праці Товариства.

Предсідницею зборів вибрано пані Катерину Лабюк, а секретаркою добр. Ольгу Бойчук. По відчитанні протоколу з останніх річних зборів і його прийняттю слідували звіти членкинь заряду, голів комітетів і референток у такому порядку: добр. Ольга Бойчук — рекорд. секр., Дарія Ортинська — заст. скарбнички, Марія Гребенюк — корес. секретарка, Галина Данильчук — Дитячого Садочка, Марія Мисак — Недільної Школи й молодшого відділу СУМК, Павля Данильчук — старшого відділу СУМК, добр. Ольга Бойчук — культурно-освітнього, Ґеня Ортинська — членського, Дарія Ортинська — „Променя", Катерина Лабюк — Мистецтва й Музею, Ольга Ґулуцан — відвідування хворих, Анна Полович — Пансіону Старших Громадян, Марія Ґудуцан — соціяльного, Параскевія Кушнір — ювілейного й будівельного, Дарія Ортинська — оселі „Тризуб" і Домка Ленько — старших сестриць. По цих звітах слідувало слово голови товариства Павлі Данильчук, в якім вона всім щиро подякувала за гармонійну, корисну й успішну працю в товаристві в 1973 році, закликаючи й надальше до такої відданої праці.

Діяльність відділу: На протязі року відбуто 8 місячних зборів, 6 засідань заряду і кілька засідань з управою церковної громади; приготовлено для дітей Недільної Школи й молоді спільну перекуску після Св. Причастя, храмовий обід і обід ювілейний з нагоди 10-ліття освячення нової церкви, візитації Преосвященнішого Владики Бориса та освячення нової священичої резиденції. На цьому святі наш відділ був нагороджений „Архиєрейською Грамотою" за віддану довголітню працю для нашої Церкви. Також приготовлено обід на „День Подяки", відбуто „Членський Чай", громадське пущення й ряд різних інших підприємств.

Також і культурно-освітня праця пройшла успішно. Відбуто три освітні програми, а саме: в місяці лютім відбуто літературний вечерок в честь Лесі Українки, в березні вшановано відповідною програмою пам'ять Тараса Шевченка, а також відбуто програму в травні, в трагічну річницю роковин смерти св. п. Отамана Симона Петлюри й полковника Євгена Коновальця. На концерті „Дня Матері" вшановано квітами членкиню — маму пані Варвару Цимбалісту. Також членкині взяли численну участь у відправах у місцевій церкві з приводу 40-річчя голоду в Україні. На ці трагічні роковини членкині постарали колачі, овочі й світло до церкви. Відділ опікується дитячим садочком, який вже другий рік провадиться при товаристві, а його учителькою є пані Доротея Король, а також опікується Недільною Школою і молодшим відділом СУМК.

За рік пожертвувано: На місцеву церкву 3,445.77 дол., Народний Дім 400.00 дол., Дитячий Садок 314.28 долярів, Недільну Школу 440.28 дол., стипендії 65.00 дол., „Промінь" 120.00 дол., нев'янучий вінок на „Промінь" в пам'ять бл. п. о. протопресвітера д-ра Д. Стратійчука 25.00 дол., на будову Консисторії 100.00 дол., оселю „Тризуб" 50.00 дол., Музейний Фонд СУК 50.00 дол., Світовий Конгрес 25.00 дол., Організаційний Фонд Союзу 40.00 дол., бюджет до Централі 167.00 дол. Також відділ жертвував менші суми й на загально-канадські харитативні цілі. Товариство передплачує до місцевого шпиталю „Український Голос" і журнал „Промінь". З 1972 року остало в касі 4,587.37 дол., приходи в 1973 році 6,860.48 дол., а розходи 8,467.17 дол. В касі остало: 2,980.68 дол.

Відділ начислює 120 членкинь, з яких 10 вписалося на протязі звітового року. Членкині поділені на п'ять кружків, які почерзі виконують різні підприємства, а комітети й референтки також виконують свою працю в користь товариства й своєї Церкви.

Заряд на 1974 рік: голова — Павля Данильчук, уступивша голова — Марія Котелко, заступниці голови — Анна Стінка, Ґеня Ортинська й Ірина Щиголь, рекорд. секр. — добр. Ольга Бойчук, корес. секр. — Марія Гребенюк, скарбничка — Оксана Копильчук, заст. скарб. — Дарія Ортинська, Контрольна Комісія — Анеля Стратійчук, Альвіна Мисак і Катерина Лабюк. Комітети й референтки: Культурно-Освітній — добр. Ольга Бойчук, Павліна Ґорчинська, Оленка Козоріз і Анна Стусик; Членський — Ольга Ойстрик, Катерина Дутка, Анна Романов і Наталія Писемна; Мистецтва й Музею — Дарія Ортинська, Катерина Лабюк, Єлисавета Лабюк, Стефанія Хохолик, Розалія Козоріз і Стефанія Ґорчинська; Соціяльний — Марія Ґулуцан, Ґледис Калинюк і Веронія Василович; Відвідування Хворих — Ольга Ґулуцан, Анна Романов, Павліна Дверничук і Стефанія Лесан; Пансіону — Павліна Ганевич, Оксана Гладун, Єлисавета Лабюк, Марія Дробот і Катерина Солтис; Дитячого Садочка — Доротея Король, Галина Данильчук і Битрес Охітва, а дорадники Всеч. о. В. Бойчук і п. Микола Лабюк; Старші Сестриці — Домка Ленько, Анна Охітва, Ірина Демчук, Веронія Василович, Василина Шевчук, Катерина Котик, Маргарета Крисак, Галина Денис, Софія Романов, Марія Лодба, Лилієн Ортинська й Марія Дробот; Недільної Школи — Марія Мисак; молодшого СУМК — Марія Мисак і Ґледис Калинюк; старшого СУМК — Анна Романов і Галина Данильчук; Ювілейний — Параскевія Кушнір, Павля Данильчук, Анеля Стратійчук, Ольга Ойстрик, Павліна Ґорчинська й добр. Ольга Бойчук; референтка „Променя" — Альвіна Мисак; Репрезентантка до оселі „Тризуб" — Дарія Ортинська й замовлення бенкетів — Анна Тимрик.

Ольга Бойчук — рекорд. секр.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
В БЮКЕНАН, САСК.

Річні зори відділу ім. Лесі Українки відбулися в Народнім Домі 6 грудня 1973 р. в присутності 18 членкинь.

Предсідницею зборів була голова пані Ю. Талпаш, яка відкрила збори молитвою. Секретаркою була пані І. Скорець. Секретарка прочитала місячний звіт і звіт цілорічної діяльности відділу. Касирка пані Сицеля Денесик прочитала фінансовий звіт.

Пані Ю. Талпаш подякувала членкиням за їхню співпрацю і довір'я за її п'ятнадцятирічне головування. Па-

ні А. Боднарчук і імени відділу подякувала голові за її провід і віддану працю в товаристві.

Діяльність відділу: Впродовж року товариство відбуло десять місячних зборів. Членкині влаштували успішний весняний чай і продаж Великодного печива й писанок. Приготовили храмовий обід і відбули успішний базар. Занималися похоронними перекусками, поминальними обідами, різними бенкетами, приготовляли й подавали страви на весільні забави, приготовили вечерю на День Подяки, по якій добр. О. Бойчук подала звіт з головного з'їзду в Вінніпегу, докупили потрібні речі до церкви і народного дому і тримали в них порядок, найняли й заплатили робітникам, що малювали Народний Дім знадвору. На кожних зборах відбулася маленька розігравка, яка принесла поважну суму грошей.

Товариство вислало 25.00 дол. на „Промінь", 100.00 дол. на Інститут Могили, 25.00 дол. на музейний фонд в Саскатуні, 50.00 дол. на дитячу оселю „Тризуб" коло Кристаль Озера, 100.00 дол. на парафіяльну хату в Канорі, Саск. і бюджет до централі виповнений.

Заряд товариства на 1974 рік: голова — Ірина Скорець, заст. голови — Анна Олійник, рекорд. секр. — Зеновія Дробот, касирка — Сецелія Денесик, кореспонд. секр. і референтка журналу „Промінь" — Ю. Талпаш.

Ю. Талпаш

ФЛИН ФЛОН, МАН.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори відділу відбулися 6 листопада 1973 року в церковній залі. Збори відкрила голова пані Андрейчук, відспівано спільно молитву. Предсідницею зборів була голова пані Андрейчук, а секретаркою пані Клевчук. Звіти діяльности здавали членкині заряду і комітети.

Діяльність: Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. З освітної діяльности — відсвятковано роковини Лесі Українки і Тараса Шевченка концертовими програмами. Улаштовано вечір „Променя", на якім склали пожертву на журнал в 20.00 дол. Мали продаж Великодного печива і писанок, що їх членкині писали на вечорках по домах членкинь, мали випродаж варенників і голубців. Членкині відділу приготовили 3 обіди — один на храмове свято у травні, другий восени в річницю, а третій на Візитацію Владики до нашої громади, а також вечерю-прийняття з нагоди візитації. Після кожного Богослуження, які відбуваються раз у місяць, членкині приготовляють обід (сморгесборд). Маємо також раз у місяць розігравку.

Комітет добродійної праці відвідував хворих, засилав квіти та інші подарунки до шпиталю і домів. Відділ покупив і поробив пакуночки для всіх дітей громади на передріздвяну забаву, улаштували також літню забаву (пікнік) для дітей і громадян. Влаштували Різдвяну забаву для членкинь і прихильниць з обміном подарунків. Окремий подарунок вручили голові відділу. Вручено нагороди 5-ом членкиням, які були присутні на кожних зборах упродовж цілого року. Приготовлено вечерю з нагородами з нагоди спортових ігор — бовлінг і кирлінг і забаву для всіх членів громади та молоді. Відділ вшанував старшин членкинь прийняттям для них та подарунками. Т-во покрило кошти малювання кухні та покупили дещо з нової посуди. Комітет сестриць доглядає за порядком у церкві.

Фінансовий звіт — осталось у касі з 1972 року — 720.93 дол., приходи в 1973 — 685.89 дол., розходи — 820.66 дол., в касі осталось 586.16 долярів.

Заряд відділу на 1974 рік: голова — П. Андрейчук, уступ. голова — Ґ. Ясентюк, заст. голови — Є. Тодощук, секретарка — Р. Малюта, касирка — М. Скварчук. Добродійний комітет — А. Олійник, Н. Білінська. Контрольна комісія — Д. Скварчук, Ґ. Ясентюк, П. Клевчук. Господині — Д. Скварчук, А. Борчівська. Освіти — Р. Малюта, П. Андрейчук. Архіву — Р. Малюта. Зв'язків — П. Мендро. Телефонів — А. Олійник.

Р. Малюта, секр.

МЕНЗІ, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори нашого відділу відбулися 3 січня в Українськім Народнім Домі. Наш відділ начислює 14 членкинь. Збори відкрила голова Юська Друль і була предсідницею. Секретаркою була Розалія Пелешок. Слідували звіти заряду.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів. Членкині приготовляли обіди на Спільне свячене, на Храмове свято нашої громади, Спільну Вечерю і на два бенкети. Улаштували Весняний чай і продаж ручної роботи і печива. Мали чайне прийняття для гостей з музею пань: М. Мандзюк і А. Павлик, як також для О. Шкремеди, добродійку і їх маленької донечки. Відсвяткували: День Подяки, були читані реферати на роковини Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Олени Теліги і Тараса Шевченка. Членкині ходили колядувати на користь церкви. Відділ пожертвував 800.00 дол. на Народний Дім, 150.00 дол. на церкву, менші пожертви на „Промінь", музейну фундацію, орган. фонд, Червоний Хрест і інше.

Фінансовий звіт: З 1972 р. в касі осталося — 1,083.37 дол., приходи в 1973 р. — 800.07 дол., розходи — 1,306.97 дол., в касі остається — 576.47 дол.

Заряд остається той самий, що у минулім році — голова — Юська Друль, заст. голови — М. Чвалюк, рек. секретарка — Розалія Пелешок, фін. секретарка — Настя Друль, касирка — Мірта Друль. Контрольна комісія — Каська Друль, Емілія Пелешок. Ґардероби — Марія Друль. Господині — Наталія Скочиляс, Марія Чвалюк, Марія Друль, Наталія Пелешок і Юзефка Друль.

Розалія Пелешок, секр.

ОВКБОРН, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Дня 6 грудня 1973 р. в Українськім Народнім Домі відбулися річні збори відділу ім. Лесі Українки. Членкинь присутніх було 14. Голова відділу відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була пані Анна Друль, секретарювала пані Магда Матійовська.

Звіти з діяльности відділу здавали членкині заряду. Голова пані Ґеня Матіешин подякувала членкиням за щиру співпрацю і кооперацію. Діяльність товариства: впродовж року відбулося 11 місячних зборів, 4 засідань, на яких ми читали обіжники та інші матеріяли, відсвяткували свято Івана Франка читанням його творів.

Членкині брали активну участь у колядах. Відвідали дім для старших громадян у Сенді Лейк з колядою та подарунком. Відвідали хворих і засилали картки побажань. Улаштували свято Лесі Українки дня 25 лютого. В програму входила літургія і панахида, служив отець Сокирка, відтак відбувся обід і концерт. Дохід з концерту 20.00 дол. вислано на журнал „Промінь". Помагали сумківцям відсвяткувати роковини Тараса Шевчен-

ка, День Матері і Листопадове свято. Членкині приготовили сморгесбордс на свято Св. Миколая і також мали продаж різдвяного печива, відбули святу Йорданську вечеру. Влаштували весняний чай і продаж ручної роботи, шили ковдри на розігравку, видали обід на храмове свято громади, тоді відбулася Архиєрейська Візитація. В Літургії брали участь Високопреосвященніший Владика Борис, о. М. Сокирка і о. прот. В. Федак з Гамільтону, який гостював з добродійкою в Овкборн. Членкині приготовили спільне свячене, спільну вечерю, два бенкети, два похоронні обіди, вечерю для членів Пул Елевейтор і для членів кредет юнійон. Відділ вислав делегатку на крайовий з'їзд Союзу Українок і делегатку на Пров. Семінар до Вінніпегу. Брали участь у „телент найт" в Овкборні. Також відбувся збір молоді в Овкборн, де членкині видали обіди і вечерю для сумківців, та приміщували їх у своїх домах.

Відділ пожертвував 200.00 дол. на Народній Дім, 200.00 дол. на місцеву церкву, 100.00 дол. на парафіяльний дім, 100.00 дол. на Консисторію у Вінніпезі, 50.00 дол. на громадську ковзанку, 5.00 дол. на серцеву недугу, 10.00 дол. на Нурсінґ кейр Гоум в Шов Лейку, 20.00 дол. на організаційний фонд, 5.00 дол. на стипендійний фонд.

Фінансовий звіт: з року 1972 осталося в касі 430.37 дол., приходи в 1973 р. — 1,168.68 дол., розходи — 644.29 дол., остається 954.76 дол. в касі.

Заряд відділу на 1974 рік: голова — Ґеня Матієшин, заступниця голови — М. Бородій, секр. — Анна Баклащук, касирка — Анна Друль, фін. секр. — Магда Матійовська. Господині — Марія Мануляк, Василька Слонь, Текля Цітульська. Комітет відвідування хворих — Євгенія Польова, Марія Бородій, Мілька Антонович, Ірина Франко. Контрольна комісія — Анастазія Грицак, Розалія Савіцька, Катерина Швалюк.

Анна Баклащук, секр.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори відділу відбулися 10 грудня 1973 р. Голова відділу Савеля Харко відкрила збори. Молитву перед зборами провів о. С. Зузак. Двохвилинною мовчанкою вшановано членкинь, що відійшли у вічність.

Звіти річної діяльности за минулий рік подали секретарка і членкині комітетів. Вони виказали щиру працю відділу, за яку голова подякувала всім членкиням.

В протягу року було вписано 53 членкинь. Товариство відбувало свої загальні збори кожного першого понеділка в місяці, як також засідання управи в міру потреби.

Заходами відділу на освітній ділянці вшановано пам'ять безсмертної поетки Лесі Українки програмою реферату і чаю, прихід з якого вислано на журнал „Промінь"; перепровадили програму в „Ривер Гайтс Лодж" — дім для старших віком; відбули День Подяки і Свято книжки. Вислано делегатку на Провінційний з'їзд в Саскатуні, і також листовий привіт і пожертву на з'їзд у Вінніпезі.

Впродовж року наш відділ відбув слідуючі підприємства: Йорданську вечерю, Великодне печиво, Великодне спільне свячене, пущення, церковний празниковий обід, осінний базар. Членкині мали продаж голубців під час свята 60-літнього ювілею міста Норт Бетлфорд; також помагали в приготуванню і продажі українських страв в днях „Територіял Дейз" на площі „Вестерн Девелопмент Мюзіюм", де є приміщена УГП церковця та українська хата, заходами КУК. Видали 2 весільні вечері, 2 ювілейні вечері, 3 похоронні обіди і 3 різні перекуски.

Наш відділ підпомагає комітетові музею продажем речей як і вишивками. Також членкині особисто жертвують на музейний фонд. Відділ опікується українською школою, в якій навчають добр. Г. Зузак і пані Анна Войтюк, а в недільній школі навчають панночки: Євгенія Щудлик і Ірина Зузак. Присвячує працю журналові „Промінь", складає на пресовий фонд і взагалі піддержує його. Комітет шпитальний опікується відвідуванням хворих в шпиталі і по домах, посилає квіти, або картки поздоровлення, а на Великдень відділ обдаровує свяченим та писанками. Відділ має постійний комітет до КУК в справі отримання української повно умебльованої хати, як також УГП церкви, які є на місцевій площі. Членкині сестриці дбають про чистоту і прикрасу церкви.

За рік 1973 жертвувано на такі цілі: на церкву, стипендійний фонд до Провінційної екзекутиви, пожертва для школи українських танків, для української школи, фондували на поборювання рака, на організаційний фонд, на „Промінь" і для відділу СУМК.

Фінансовий звіт: з року 1972 осталось 4,186.83 дол., прихід в 1973 р. — 3,652.62 дол., розхід в 1973 році — 3,885.03 дол., в касі осталось 3,954.42 доляри.

Заряд на рік 1974: уступивші голови, котрі очолювали по черзі за рік 1973: С. Харко, А. Ничик, Т. Левчук і О. Майбук, голова — Марія Гарасимів, 1-ша заст. голови — Тетяна Левчук, 2-га заст. голови — Катерина Друль, секр. — Марія Саранчук, заст. секр. — Марія Сохацька, касирка — Савеля Лазарович. Комітети: печива: Анна Срайко, Тетяна Савчук; шиття: К. Друль, Анна Завальська, Анна Кіндрачук, Марія Чижевська; Референтка „Променя": добр. Г. Зузак; Музейної фундації: Марія Сохацька і Докія Кіндрачук; Шпитальний: Ґеня Галевич; Рідної Школи: Савеля Харко, Катерина Свистун; Комітет до КУК: Катерина Маліцька, Докія Кіндрачук, Михайліна Войтюк. Референтка Культурної Освіти: С. Лазарович. Контрольна Комісія: Олександра Іванчук, Марія Бендас, Тетяна Савчук. Бібліотекарка: добр. Галя Зузак. Кореспондентка до преси: Марія Бендас.

Марія Саранчук

ЛАШІН, КВЕ.
Відділ СУК ім. Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулися 9-го грудня 1973 року. Збори відкрила голова відділу — Наталка Лазоренко. Молитву провів настоятель митр. прот. Єпіфаній Чижів. До почесної президії зборів були покликані: Отець Настоятель, почесна голова відділу — Анна Ґеньґа, почесна членкиня відділу — Єфімія Товстюк, старша сестриця — Євдокія Гела. Предсідницею зборів була голова відділу — Н. Лазоренко, секретарками: М. Тихонова і В. Демосюк.

Було вшановано світлу пам'ять померлих членкинь, відспіванням „Вічная пам'ять". Слідувало слово Отця Настоятеля. Прочитано протокол з попередніх річних зборів. Протокол було прийнято зборами без жодних поправок.

Слідували звіти: заряду, комітетів і контрольної комісії. Відділ співпрацював з зарядом церковної громади, з СУМК-ом і з Рідною Школою. Членкині відділу брали активну участь у

всіх церковно-громадських та культурно-національних імпрезах; читали реферати і доповіді, деклямували вірші. Пані Ольга Штихно разом з сумківками писала писанки у крамницях „Моргенс" і пояснювала техніку їх писання. Працюємо над проєктом вишивання церковного комплекту. Дбаємо про чистоту в церкві, співаємо у церковнім і „жіночім" хорах. У різдвяний час ходимо з колядою в користь церкви.

Впродовж минулого року, відбули чотирнадцять громадських прийнять. Вислали делегатку (в особі пані Н. Лазоренко) на Всеканадійський З'їзд СУС, ТУС, СУК і СУМК. На запрошення відділу „Ганни Барвінок" з Монтреалю, наш відділ разом з сумківками взяв активну участь у проєкті народнього мистецтва. Під час вищезгаданого проєкту, до місцевої англомовної газети подали статтю про українське вишивання та його традиційні взори, і чотири рази, перед тим як відбувалися лекції вишивання й писання писанок, в англомовній і франкомовній газетах подавали оголошення. Брали участь у різних засіданнях і імпрезах, що їх улаштовувало жіноцтво інших організацій, міста Монтреалю. Анкету і бюджет до централі вислали. Відвідували хворих, і посилали їм квіти, кошт яких покривали з каси відділу.

Відділ дарував: 100.00 дол. на місцевий відділ СУМК, 10.00 дол. на місцевий відділ Кан. Червоного Хреста, 63.00 дол. на пресовий фонд журнала „Промінь", 15.00 дол. на добродійний фонд СУК, 25.00 дол. на організаційний фонд СУК та ін.

Впродовж року відділ відбув: загальні річні збори, сім місячних зборів і спільне засідання культ-освітнього проєкту. Всі протоколи були записані і прочитані на зборах. Усю одержану кореспонденцію було також прочитано й обговорено на зборах. Отець Настоятель провів з нами одну бесіду на тему релігійну. В додаток до всіх інших культурно-освітніх імпрез відбули (перший з черги) літературний вечір, запросивши на гостей промовців: пп. Л. Гусина і О. Міщенка.

Відділ нараховує 47 членкинь, які впродовж року працювали щиро для добра Союзу Українок і Церкви, для добра всього українського суспільства. На внесок контрольної комісії, збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові. І знову на внесок контрольної комісії заряд відділу був перевибраний на наступний 1974 рік, з додатком двох нових сестриць: пп-і Анни Данилевич і Анни Г. Сав'юк.

Фінансовий звіт: Сальдо з 1972 року — 472.49 дол., прихід за 1973 рік — 1,591.15 дол., разом — 2,063.64 дол., розхід у 1973 році — 903.94 дол., сальдо на 1974 рік — 1,163.83 дол. (надвишка 4.13 дол).

М. Тихонова, секр.

ВАКАВ, САСК.
Відділ ім. Ольги Басарабової

Річні збори відділу відбулися 4-го грудня 1973 р. в церковній залі о 8-ій годині ввечорі. Предсідницею зборів була — голова Олена Шевчук, а секретаркою Катерина Луцюк. Товариство начислює 51 членкиню.

Збори відкрито співом „Царю Небесний". Голова попросила членкинь вшанувати покійних членкинь хвилинною мовчанкою. Опісля членкині управи дали свої звіти з цілорічної праці відділу. Членкині відділу в 1973 році були досить зайняті тож і виконали свою працю успішно.

Членкині приготовляли весільні вечорі, похоронні й поминальні обіди та перекуски і вечерю для ТУС, мали розпродаж Великоднього печива і писанок. Вони ж і помагають місцевим організаціям.

Відділ відсвяткував свято Лесі Українки, О. Басарабової та О. Кобилянської. Ми мали спільне свячене в церковній залі та приготовили храмовий обід. Добродійний комітет відвідує хворих в шпиталі й навідується до дому старших. Членкині доглядають порядку в церкві та помагають з колядою. Літом відділ багато помагає на оселі „Зелений Гай". Дві членкині обрано до Надзирної ради СУМК. Вислано дві представниці на провінційний з'їзд до Саскатуну: добр. Г. Тетеренко і Ганну Білокуру. Відділ пожертвував: на церкву 100 дол., на „Зелений Гай" 25 дол., на Інститут ім. П. Могили 500 дол., на організаційний фонд 10 дол.

Фінансовий стан: з 1972 року — 879.47, приходи в 1973 р. — 1,509.22, розходи — 1,131.89, осталось в касі — 1,256.80.

В заряді в 1973 році були: голова — Олена Шевчук, заступниця перша — добродійка Галина Тетеренко, заступниця друга — Д. Дутчак, секретарка — Катерина Луцюк, касирка — Ганна Білокура, культурно-освітня референтка — добр. Г. Тетеренко, контрольна комісія — О. Кіндрачук, Г. Гніда і Олена Гніда, добродійний комітет — Василина Михайлюк, Меланія Бальон і Ганна Білокура; комітет ручної роботи — К. Михайлюк, В. Печарська, Д. Дутчак, комітет господинь — В. Печарська, М. Ільчук і М. Бальон, представниці до СУМК — Г. Білокура і Р. Луцюк.

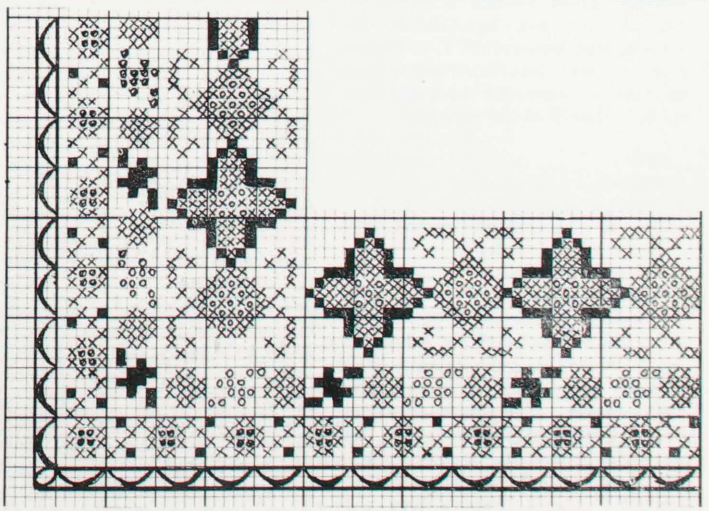

Хрестиковий взір надається до блюзочки з квадратовим декольтом, скатерті, серветочки чи іншої домашньої прикраси.

Барви ниток DMC: ■ — чорна, × — червона 321, o — синя — 797. Зубчики червоні вишиті гаптом.

Музей Союзу Українок — Філія в Торонті.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

МЕДОВИЙ ТОРТ

6 великих яєць
1 горнятко цукру
1 горнятко розтопленого меду
1 ложечка порошку до печива
1 ложечка соди до печива
1 ложка з чубком кріско товщу
½ ложечки соли
1 ложечка гвоздиків („гроунд кловс)
4 горнят муки до печива (вживати тільки марки „Велвет")

Торт складається з 5-ох коржів („лайерс") перекладених кремом і павидлом. Добре помастити форми для печива 9"x15". Можна вистелити восковим папером як бажаєте. Пересіяти муку разом з содою, порошком до печива, сіллю і гвоздиками.

Спосіб — Жовтки вбити до білости, додати цукру і вбивати, відтак додати меду і знову вбивати, додаючи кріско. Вбити білки на тугу піну і завинути до жовтків дерев'яною ложкою. До цього потрохи завивати („фолд") муку дерев'яною ложкою так, щоб маса лишилася пухкою. Тоді уважно по однім горнятку вливати, розгортати і розправити рівно приготовлену масу по формі. З цього буде 5 горнят маси на 5 коржів. Пекти при температурі 350°Ф. протягом 5-7 хвилин, вважаючи, щоб коржі не пересохли. Коли готові, залишити у формах кілька хвилин, а потім вибрати на скатерку. Тоді швидко помити форми, помастити і т. д. і пекти решту коржів. Поскладати коржі один на одного і навкруги його обрізати на ¼" мала (там де тверде).

Крем

3 жовтки
1 горнятко порошкованого цукру
1 столова ложка кукурудзяного крохмалю („корн старч")
1 горнятко молока
1 чайна ложечка ванілії
2 столові ложки муки.

Спосіб — Всі складники разом змішати і варити на дуже легкому вогні або над парою, доки маса не згусне і прохолодити. Один фунт несолоного масла розтерти на пухку масу, тоді додавати холодного крему і ввесь час помішувати. Помастити корж павидлом і кремом, накрити його другим коржем і так поки всі 5 коржів будуть складені і перемащені павидлом і кремом. Всі дрібні кришки з скатерки і сухі обрізки від коржів змолоти або втерти на терці і цим посипати зверху торт. Торт можна розділити на кілька частин — одну вживати, а решту заморозити.

ТОВЧЕНИКИ ВЕПРОВІ

Потрібно на 4 особи:

4 кусники свинячого м'яса враз із кісткою
сіль, перець

Приготовлені кусники потовкти. Пекти просто під вогнем (broil) у долішній засувці кухні впродовж 2 хвилин, а потім 4-5 хвилин на 500°. Коли рум'яні з одної сторони, обернути на другу. Посолити й додати трошки перцю. Вибрати на полумисок, а підправлену бляшку полити пів шкл. води, нехай сплине в долішню посудину. Цією підливою полити товченики. Подавати з бурячками.

КРИХКИЙ ПЕРЕКЛАДАНЕЦЬ

3 горнят муки
1 чайна ложечка соли
3 чайних ложечок порошку до печива
1 горнятко цукру
½ фунта кріско
3 яєць

Пересіяти муку разом з сіллю, порошком до печива і цукром. Дати кріско до муки і добре перетерти, так щоб виглядало як кукурудзяна мука. Вбити трошки яйця, додати до маси і добре вимішати тісто (так як на пай). Положити на тарілку, прикрити і поставити в холодильник на 30 хвилин. Розділити тісто на дві частини. Одну частину розкачати і виложити форму (9"x13") до випікання. Перекладати тісто можна консервованим сосом з яблук („ейпплджус" — потрібно 2 (15-20 унцій) концерви). До сосу можна додати ½ горнятка родзинок. Можна вживати різні консервовані овочі або начинки до паїв. Розкачати другу частину тіста і накрити нею овочі і поколоти його виделками. Помастити тісто молочком і посипати цукром. Пекти приблизно 45 хвилин при температурі 350°Ф. і вважати, щоб тісто відстало від форми перед тим, як вибереться з духовки.

Подавати перекладанець теплий разом з морозивом або холодний з вбитою солодкою сметаною до кави чи чаю.

ЗАПЕЧЕНА КАРТОПЛЯ

4-6 середньої величини варених картоплин
1½ горнятка свіжого сира
¼ горнятка кислої сметани
1 столова ложка цибулі (дрібно посіченої)
1 чайна ложечка соли
1/16 ложечка перцю
2 ст. ложки топленого масла
¼ горнятка підсмажених і посічених мигдалів (як бажано)

Пом'яти картоплю, додати сир, сметану, цибулю, сіль і перець. Разом добре вимішати. Вимастити посуду до печива і розправити рівно приготовлену масу і посмарувати зверху розтопленим маслом, пекти при температурі 350°Ф. 30 хвилин. Перед поданням на стіл посипати оріхами і поставити на пару хвилин до духовки (under broiler), щоб картопля і оріхи присмажилися.

Яблучняник

Це старокраєве печиво смачне і його можна нашвидко зготовити. Крім яблук, інші свіжі овочі в сезоні добре надаються, а вже, особливо, черешні. Коли свіжих черешень нема, то їх можна заступити консервованими, спеціяльно призначеними до паїв.

1½ горнятка пересіяної муки.
¼ горнятка цукру.
¼ ложечки соли.
2 ложечки порошку до печива.
⅓ горнятка масла.
1 яйце.
⅓ горнятка сметанки або молока.
4 або 5 яблук.
Цукор, цинамон, масло.

Пересіяти муку зі сухими складниками. Перетерти масло з мукою. Убити яйце, змішати зі сметаною, додати до муки і звести тісто докупи, не вимішуючи його. Виложити у висмаровану, 8 x 10 цалеву форму і легко та рівномірно розгладити. Яблука обібрати і покраяти на пластинки. Виложити їх на верх тіста і легко втиснути, щоб злучилися з тістом. Посипати цукром і цинамоном, а на верх покласти дрібки масла, або скропити топленим маслом. Пекти у мірнім теплі (375) 25 хвилин, або аж легко зарум'яниться і спечеться.

Коли вживається консервовані черешні або інші сочисті овочі замість яблук, тоді треба піднести береги тіста довкруги так, як на пай, щоб затримати рідину.

Будьмо знайомі, українці всіх континентів!

Повідомлення до часописів

Новий почин Суспільної Опіки Союзу Українок Америки

Суспільна Опіка Союзу Українок Америки створила Осередок Листування між українцями, що живуть у різних країнах світу. Як відомо, в сучасних цивілізованих країнах є осередки, що сприяють таким зв'язкам між людьми всього світу, незалежно вді їхньої етнічної приналежности.

Українцям також ніхто не забороняє листуватися з будь-ким у світі. До цього в нас є ще своя потреба підтримувати свідомість єдности в розпорошених по всьому світу українців. Неможливість безпосереднього знайомства через географічні віддалі, можна замінити листуванням, обміном інформацій, думками, подарунками, світлинами між українцями певного віку, однакових професій чи зацікавлень. Листуватися між собою можуть люди старшого віку, жінки з жінками, чоловіки з чоловіками, чи й особи різних статей, одружені й неодружені, студенти високих шкіл, школярі.

Справді, хіба не цікаво українцеві (ці хоч би похилого віку познайомитися за допомогою листування зі своїми ровесниками і довідатися, як вони живуть, або може і згадати рідні місцевості на Україні, звідки вони внаслідок ворожої окупації мусіли еміґрувати? Чи не знайшли б люди певного фаху спільної мови, нформуючи одне одного про умови для їхнього фаху в різних країнах, чи про свої улюблені зайняття. Тим жінкам, що присвятили себе родині і вихованню дітей, цікаво обмінятися інформаціями з іншими українками, що живуть в іншому чужому середовищі, про те як вони у своїх умовинах провадять хатнє господарство, виховують дітей, зокрема як зберігають у них українську мову. Студенти високих шкіл можуть інформувати одні одних про способи навчання, про перспективи щодо праці за їхнім фахом у тих країнах. А які можливості дасть таке листування школярам для пізнання далеких країн, до яких вони не можуть поїхати, а зате можуть дізнатися від своїх ровесників.

Зрештою, усіх можливостей, що їх може дати українцям листування, не можна передбачити й перелічити. Але корисність його, думаємо, безсумнівна. І на перешкоді в цій справі може бути тільки брак адрес, кому і куди писати. Тож Суспільна Опіка усунула цю перешкоду та створила Осередок Листування, до якого слід звертатися всім зацікавленим в листуванні, подаючи такі інформації: 1) імення і прізвище, 2) вік, 3) суспільне становище чи професія, 4) з ким хоче листуватися, 5) зацікавлення, 6) знання мов, 7) рік студій, або кляса для середньошкільників.

Осередок Листування очолює п. Анна Кравчук, і вона є посередницею у всіх справах, пов'язаних з листуванням, — тому просимо писати на адресу:

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040
U. S. A.

СУСПІЛЬНА ОПІКА
ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

P. S. Просимо всі Українські Часописи у вільному світі передрукувати це повідомлення.

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STICHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже друге видання про вишивки і стіби в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюсрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $6.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
A-25 11024 - 82 Ave. Edmonton, Alta
T6G 0T2.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані: Ема Верхомин — Едмонтон, Алта. 3
О. Лукомська — Едмонтон, Алта 2
Г. Яремчук — Мирнам, Алта. 2
Е. Щепанська — Виндзор, Онт. 2
М. Чорна — Радвей, Алта. 2
П. Петращук — Саскатун, Саск. 2
М. Білоус — Давфин, Ман. 1
Н. Микитюк — Вернон, Б.К. 1
А. Головка — Йорктон, Саск. 1
С. Кукурудза — Скарборо, Онт. 1
І. Онишко — Реджайна, Саск. 1
К. Друль — Норт Бетлфорд, Саск. 1
Добр. Галя Зузак — Норт Бетлфорд, Саск. 1
П. Дверничук — Торонто, Онт. 1
С. Степанюк — Мисисага, Онт. 1

Зголосились безпосередньо за журналом: Пані: І. Кашубинська — Парма, Огайо; В. Яворська — Велендпорт, Онт.; Т. Цитульська — Овкборн, Ман.; К. Варениця — Ошава, Онт.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Драматичний Фестиваль Молодших Відділів СУМК заходом Східної Екзекутиви Союзу Українок відбудеться в суботу 25 травня 1974 року.

Окружний З'їзд Східньої Екзекутиви Союзу Українок відбудеться в неділю 26 травня 1974 р.

Оба з'їзди відбудуться в церковній залі громади Св. Юрія в місті Ст. Кетринс, Онт., 8 Авґуста вулиця.

Просимо молодь, делеґаток, членкинь та знайомих прибути численно на з'їзд.

До побачення на з'їзді.

За Східню Екзекутиву Союзу Українок:

М. Телега — голова **І. Римар** — кор. секр.

P 13M
SAMYCIA MRS S JAN 75
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA
T5B 0A7

УКРАЇНСЬКІ ЛІТНІ КУРСИ
для
СЕРЕДНЬОШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

відбудуться в Саскатуні
під керівництвом
РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ СЕРЕДНЬОЇ ЄПАРХІЇ
при допомозі Інституту ім. П. Могили
1 липня — 2 серпня 1974 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ

1. Акредитовані курси української мови для студентів 9-ої, 10-ої, 11-ої та 12-ої кляс.
2. Історія українців Канади.
3. Географія та історія України.
4. Українська література.
5. Хоровий спів та курс дяківства.
6. Українські народні танки.

МИСТЕЦЬКО-ПРИКЛАДНІ ЗАНЯТТЯ

1. Вишивання.
2. Писання писанок.
3. Гра на бандурі.
4. Гончарство й кераміка.
5. Курс малярства.
6. Українське куховарство.

РОЗВАГОВА ПРОГРАМА

1. Спорт.
2. Гра на музичних інструментах.
3. Плавання.
4. Висвітлювання фільмів.
5. Екскурсії до музеїв, мистецьких ґалерей і т. д.

Душпастирська опіка студентів, як православного так і католицького віровизнання та навчання релігії і церковного співу буде провадитися під наглядом місцевих православних та греко-католицьких отців.

ОПЛАТА: За харчі й мешкання	**$140.00**	
Асекурація	**2.00**	
Акредитовані курси	**30.00**	
Завдаток за кімнату і ключ	**11.00**	**(звертається)**
	$183.00	

За дальшими інформаціями та аплікаціями просимо звертатися на слідуючу адресу:

UKRAINIAN SUMMER SCHOOL PROGRAM
Mohyla Institute
1240 Temperance Street
SASKATOON, Saskatchewan S7N 0P1.

Реченець для звернення аплікацій: 15 травня 1974 р. Під час цього курсу студенти будуть мати прекрасну нагоду поліпшити своє знання розговірної української мови.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

П-во Коропатніцькі — Ванкувер, Б. К., з нагоди свого подружжя склали пожертву на прес. фонд	$10.00
Пані: Анна Боєчко — Радвей, Алта.	10.00
Марія Бойчук — Саскатун, Саск.	8.00
Анна Сорокан — Альвена, Саск.	5.00
Марія Біла — Скарборо, Онт.	5.00
Кароліна Когут — Давнзвю, Онт.	5.00
Вікторія Щербій — Мелфорт, Саск., з нагоди 75-ліття свого народження зложила пожертву	5.00
М. Токарчук — Ватсон, Саск.	4.00
Марія Бородій — Овкборн, Ман.	4.00
А. Лимар — Ванкувер, Б.К.	4.00
Марія Слоновська — Ґарленд, Ман.	4.00
М. Татарчук — Ст. Лин, Кве.	4.00
Анна Кіндрачук — Єллов Крік, Саск.	4.00
Марія Савіцька — Сарді, Б.К.	4.00
Віра Доброгорська — Флин Флон, Ман.	4.00
С. Слюзар — Едмонтон, Алта.	4.00
Анна Радчук — Стоні Крік, Онт.	4.00
Галя Влад — Вінніпеґ, Ман.	3.00
Марія Королик — Едмонтон, Алта.	3.00
Клавдія Микитюк — Торонто, Онт.	3.00

По 2.00 дол. — Пані: А. Бабляк, М. Радчук, Анна Вівкарчук — Монтреал, Кве.; Г. Федорків, Г. Хомик — Едмонтон, Алта.; А. Дутчак — Ошава, Онт.; П. Клюкевич — Ванкувер, Б.К.; Т. Гандзюк — Вінніпеґ, Ман.; М. Гончарук — Китченер, Онт.; Павля Карман — Торонто, Онт.; М. Дубельт — Мирнам, Алта.

По 1.00 дол. — Пані: Марія Байдак, С. Мединська — Монтреал, Кве.; М. Ґузиляк — Дірборн, Миш.; А. Боднар — Порт Алберні, Б.К.; В. Василенко — Содборі, Онт.; М. Українець — Соррей, Б.К.

Щира подяка всім.

Соррей, Б.К. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Надія Боярчук переслала датку на пресовий фонд і 71.00 дол. на передплати.

Едмонтон, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Т. Островерка прислала 30.00 дол. на відновлені передплати.

Керот Ривер, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, Марія Руда переслала дар відділу на прес. фонд журнала 10.00

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, М. Кокотайло реф. 41.00 дол. на відновлені передплати.

Світлик на прес. фонд 5.00

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Е. Щепанська 42.00 дол. на передплати.

Едмонтон, Алта. — Відділ при Катедрі Св. Івана, О. М. Мельничук 24.00 дол., А. Особа 12.00 дол., Н. Мисак 1800 дол., всі на передплати.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Анна Головка 36.00 дол. на відновлені передплати.

Фовм Лейк, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, секр. В. Гарас на прес. фонд 4.00

Айтуна, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, М. Березюк 22.00 дол. передплати і 2.00

Вегревил, Алта. — Відділ ім. Княгині Ольги, О. Мельничук 30.00 дол. передплати.